

İtalyada manevralardan sonra yükselen sesler: "Ordumuz dünyanın en kuvvetli ordusudur, çarpışmaya hazırız,"

Bir İtalyan gazetesi "Musolini yalan söylemiyor, harp patlar patlamaz 8,600,000 asker çıkartacağız!," diyor

İngiltere Kıbrıs adasını çok kuvvetli bir kara, hava ve deniz üssü yapmağa karar verdi, faaliyete geçiyor

Son İtalyan manevralarından bir görüntü

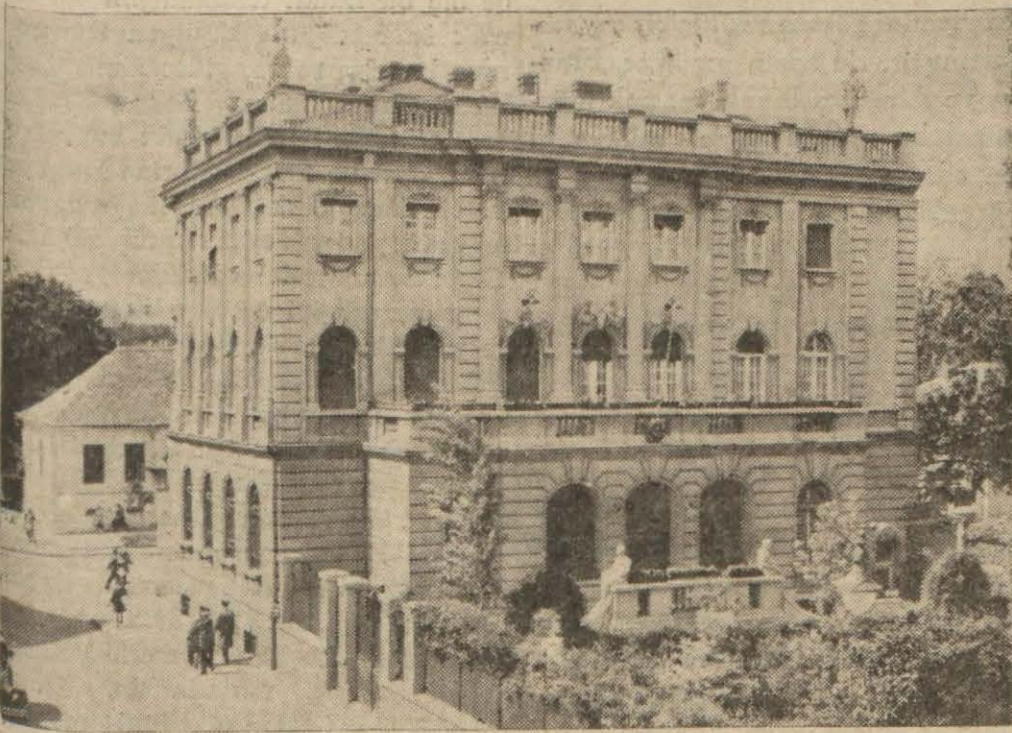
Roma, 8 (Hususî) — İtalyada yapılan son askerî manevraların hitamında Musolini bir nutuk söyleyerek harp zamanında sekiz milyon asker çıkarabileceğini söylemişti. Dünya efkârı umumiyesinde büyük akisler yapan

bu nutka, bugün çıkan Mesajero gazetesi temas ederek Musolininin sözlerini teyid etmektedir.

Mesajero gazetesi İtalyada 21 ile 55 yaş arasında bulunan insanların 35 (Devamı 8 inci sayfada)

Yugoslavya Başvekili memleketimize geliyor

Dost memlekete giden gazetecilerimizden Falih Rifki Atay dün gece Belgrad radyosunda Yugoslav-Türk dostluğundan bahsetti

Belgradta Türk elçiliği

Belgrad, 8 (Belgrada giden arkadaşlarımızdan) — Bugün başvekil M. Stoyadinoviç tarafından kabul edilen Türk gazetecileri mebusan meclisi reisi tarafından şereflerine verilen öğle ziyafetinde hazır bulunmuşlardır.

Başvekil M. Stoyadinoviç yakında Türkiye'ye geleceği vadini gazetecilerimize teyid etmiştir.

Parlamento reisi de pek dostane bir nutuk söylemiştir. Başvekil M. Stoya-

dinoviç bugün saat dörtte Bükreşe hareket etmiştir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Küçük Kralın büyük memleketinde

Belgrad'a giden arkadaşımız Er-cümen Ekrem'in oradan gönderdiği ilk mektup bugün ikinci sayfada (Sözün Kısası) sütunundadır.

Rusyada Vaziyet

Leninin karısı nefyedilmiş!

Üniversitelerde Troçki taraftarı teşekküller meydana çıkarılmış

Sovyet gazeteleri isyan ve kızıl orduda itaatsızlık haberlerini tekzip ediyorlar

Roma - 8

(Hususî) —

Rigadan alınan

haberlere göre

Leninin karısı

nın tevki edildi

ğine dâir evvelce

şâyi olan havadis

teyyüd etmiştir

Leninin karısı

yakalanarak nef

yedilmiştir.

Geçenlerde

Troçki lehinde

ki harekete karşı

Stalin ve i-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Başbakanın Londra seyahati

Başbakana Hariciye Vekili ve Hariciye kâtibi umumîsi refakat edecek

Ankara, 8 (Hususî) — Başbakan İsmet İnönü'nün Londra seyahatine Ankara siyasî mahafilinde büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir. Bu seyahatte Başbakanımıza Dış Bakanından ve Hariciye kâtibiumumisinden başka kimlerin refakat edeceği henüz malûm değildir. Başbakanın ayın on beşinde Londraya gideceği tahmin edilmektedir.

9 Eylül

Güzel İzmir bugün kurtuluşunun yıldönümünü kutladı

İzmir, 9 (Hususî muhabirimizden) — İzmirli her bugün büyük bayramlarını yaşıyorlar. 9 Eylül her sene olduğu gibi bu sene de müstesna bir surette kutlanmaktadır. Daha gecedan şehir baştanbaşa donanmış, tenvir edilmiştir. Herkes sevinçindedir.

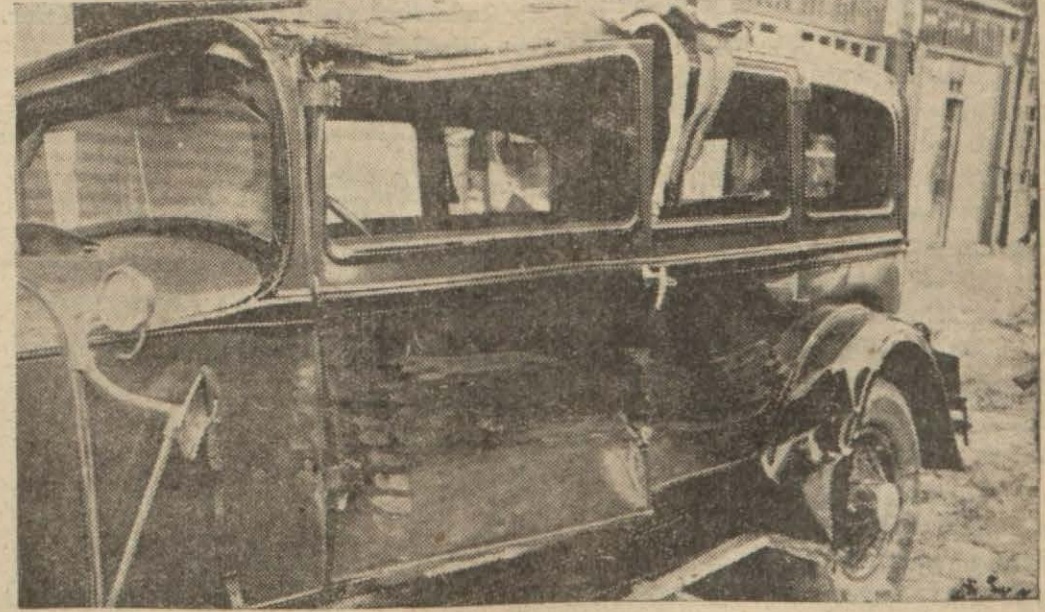
Trenler kurtuluş bayramına iştirak için on binlerce ziyaretçi getirmiştir. Trenlerde yer bulamayanlar otobüsler, kamyonlarla gelmişlerdir. Oteller, pansiyonlar ve evlerden başka han odaları da dolmuştur.

(Devamı 8 inci sayfada)

Kadıköyünde müessif bir otomobil kazası

Maraş Saylavı Mitat ile zevcesi ağır yaralı

Saylav Mitatın dün gece çok tehlikeli görülen sıhhi ahvali sabaha doğru salâha yüz tuttu

Kazaya uğrayan otomobil hâdiseden sonra

Maraş saylavı Mitat ile refikası Bayan Naime dün müessif bir otomobil kazası geçirmişlerdir.

Teessürle öğrendiğimize göre bu kazaya bir vatandaşın canını kurtarmak için sakınırken vukua gelmiş, saylav Mitat ve refikası başkasını korumak istedikleri kazaya bizzat kendileri dâçar olmuşlardır.

Bay Mitatla refikası Bayan Naime, saylav Osman Hamdinin Çiftahavuzlardaki evine giderek kendisini ziyaret etmişler, avdetlerinde bu müessif kazayı geçirmişlerdir.

Saylav Mitatla refikası saat 10,30 da Osman Hamdinin evinden çıkmışlar, (Ankara 1047) numaralı hususî otomobillerine binerek Kadıköyüne müteveccihen hareket etmişlerdir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Kıymetli saylav Mithat

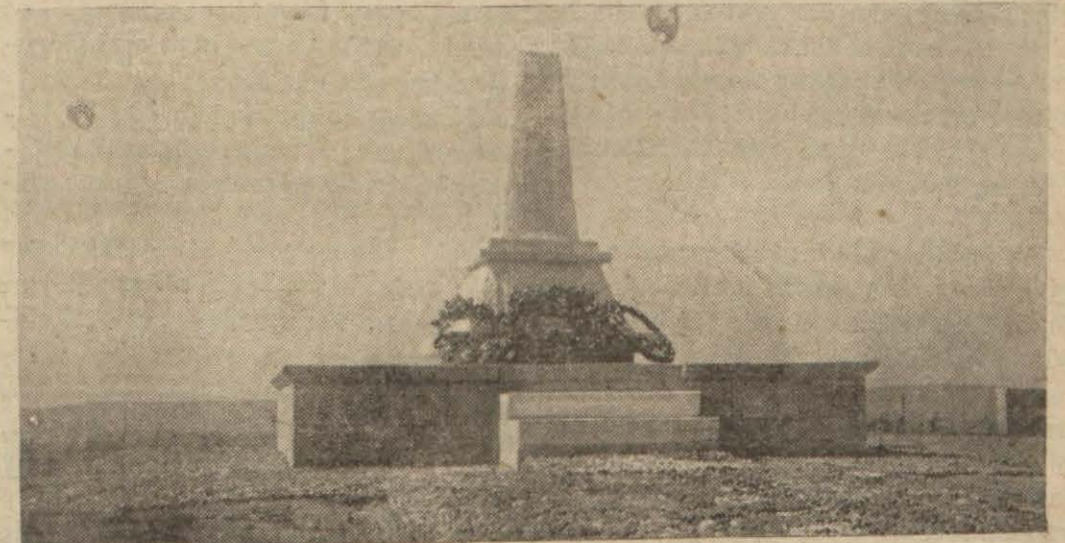
Yağmurlar Ege mintakasında büyük tahribat yaptı!

Manisada 10,000 ton üzüm zarar gördü, İzmir civarında 65.000 çuval üzüm mahvoldu

İzmir, 8 (Hususî) — Ege mintakasında şiddetli yağmurlar üzüm ve incirler üzerinde mühim tahribat yapmıştır. Yağmur İzmirde (20) dakika (Devamı 8 inci sayfada)

Mehmet çavuşun anası yardım bekliyor!

Memleketin en yiğit çocuklarından birini yetiştirmiş olan ihtiyar ananın avuç açtığını görmek istemiyorsak 15 senedir unuttuğumuz borcu artık ödemeliyiz

Arıburnunda Mehmet çavuşun mezarı üstüne dikilen Mehmetçik Abidesi Saçlarının her teli bin meşakkatle ni kılığında, buruşuk kansız benzinden, sonsuz bir sefaletle boğuşmak ta-ağarmış bir kadın... Bir yol kenarında oturuyor. Hırpa- (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Festivalin yenisini
Şimdiden
Hazırlamalıyız

Yazan: Muhiddin Birgen

İktisat hareketi günden güne düşen, aylık vasatı iradı bu düşünle beraber giden ve gittikçe küçük bir işçilik memleketi olan İstanbul'a, yaz mevsiminde, biraz hareket vermek, hariçten değilse bile dahilden misafir celbetmek maksadile, ilk defa, geçen sene tertibine başlanan ve adına «festival» deilen eğlenceler bu sene de tekrar edildi. Geçen seneki tecrübeden alınan netice her halde memnuniyet vermiş olacak ki bu sene bu eğlence programının daha geniş tutulacağı, mevsimden çok zaman evvel haber verildi ve gazeteler eski masalların Hepy end'i olan kırk gün, kırk gece düğün tekerlemesini kullanarak, hatta talarca, İstanbul'da kırk gün, kırk gece sürececek bir festivalden bahsetmeğe başladılar. Sonra mevsim geldi, festival Lüti, şimdi, «bakalım ayinei devran ne gösterir?» diye herkes, evli evine, köylü köyüne dağılıyor. Gelecek seneyel

Tertip edilen eğlencelere festival ismini vermek, bilmeyiz, pek te doğru olur mu? Bugünkü program ile ve bu programı canlandıran unsurlar ile festival, elbette bir festival değildir. Bir tecrübe, bir başlangıç, bir gayret, bir özenme, bir hamle, bütün bunların hepsi olabilir; fakat bir festival henüz olamaz. Kelime ve bu kelimenin altında yaşayan iddia büyüktür.

Festival denildiği zaman bunun ne demek olduğunu bilenlerin gözleri önüne «Tirol» in, «Bavyera» nın, İsviçrenin yıllık halk bayramları gelir. O halk bayramları, ki ancak büyük bir opera dekorunu hatırlatan renkli millî kostümlerle bütün bir köylü kitlesini ayağa kaldırır; ya bir hasat sonunu, ya bir bağ bozumunu ve yahut, yerine göre, herhangi bir tabiat bayramını teş'it eden bir köylü kendisini bu bayramın şataretli havasına, terkeder. Beldiyeler, bu hareketi sadece teşkil ve tanzim ederler. Bu festival başkalarını eğlendirmek için «tertip» edilmez. Herkes eğlenmek istediği için di festival vane iştirak eder. Aktör de, seyirci de hep aynı şeydir: Mukaddes sayılan bir hasadın idrakini şükran hisleriyle ilân eden halk! Ötesi ondan sonra gelir. Meselâ, cenubî Almanya, yahut Tirol festivallerinde büyük operalar da bulunur. Ancak bunlar işin dekor tarafı, yüksek süs, biraz da iktisadî kısmıdır. Asıl festival, tabiatın ve işin, köylü ruhunda yer eden bayram duygusile halkın yerinden oynamasından ibarettir.

O zaman bütün köyler, kasabalar, küçük şehirler, baştan başa halk renklerle süslenir, köylülerin bayram elbiseleri sandıklardan çıkar, koskoca bir muhit, faraza bütün bir Salzbürg, zengin ve parlak renklerle süslenmiş muazzam bir opera sahnesine döner.

Bu halk bayramını görmek, hayatınızı tazelemek, kuvvetlerinizi gençleştirmek demektir. Onun için seyyahlar akıya başlarlar: Çok ucuz ve çok temiz oteller dolar, temiz yüzlü, nazik hizmetçi kızlar sizin istirahatınızı temin için etrafınızda nezaket ve ihtimamla pervane gibi dolaşarak hizmet ederler, ucuz ve güzel şarapların fiyatları mütemadiyen dolup boşalır, benzin depolarından her gün ucuz fiatla, tonlarca benzin akar. Nihayet bütün bu eğlenceli ve şatır hareket, süzülme süzülme bir darphane olur... Bu yolda en muvaffak olan Tirol, denilebilir ki münhasıran bununla yaşar.

Bizde böyle bir festival yapmaya bugün dahi yakın zaman için imkân var mıdır? Bu imkânı bir dakika bile düşünmeğe dahi cevaz yoktur. Elimizde henüz hiç bir unsur yoktur. İstanbul'un ne halk bayramları, ne güzel ve ucuz otelleri, ne güzel ve ucuz şarapları, ne ucuz benzini ve nihayet ne de festival zamanında, kitleyi neşe ve şataretle ayaklandıracak bir halk musikisi vardır. Ne zaman, festivalde halkı meydana çıkarırsak, halk ta kendisini bu şataret havasına kaptırıp sırf kendi kendisini eğlendirmek için harekete gelirse o zaman cazip bir festival yapmış oluruz.

Bizde böyle bir festival yapmaya bugün dahi yakın zaman için imkân var mıdır? Bu imkânı bir dakika bile düşünmeğe dahi cevaz yoktur. Elimizde henüz hiç bir unsur yoktur. İstanbul'un ne halk bayramları, ne güzel ve ucuz otelleri, ne güzel ve ucuz şarapları, ne ucuz benzini ve nihayet ne de festival zamanında, kitleyi neşe ve şataretle ayaklandıracak bir halk musikisi vardır. Ne zaman, festivalde halkı meydana çıkarırsak, halk ta kendisini bu şataret havasına kaptırıp sırf kendi kendisini eğlendirmek için harekete gelirse o zaman cazip bir festival yapmış oluruz.

Resimli Makale

Hayatı insan kendisi yapar

1 — Dünyaya her çocuk aynı muvaffakiyet ihtimali ile gelmez. Bazılarının süt nineleri, çifte çifte müreb-biyeleri vardır.

2 — Bazıları fakir aile yavrusudurlar. Bakımsız, perişan bir hayat sürüp giderler.

3 — Fakat varlıklı muhitte doğup hayata muvaffakiyet ihtimallerini kucak kucak taşıyarak gelenler arasında da sefil kalanlar çoktur.

4 — Hiç muvaffakiyet ihtimali olmayanlar arasında sıvriyenlere de her tarafta rastgeliriz. Çocuk, muhitinden de yardım görür. Fakat asıl istikbali kendisi yapar.

SÖZ ARASINDA

İspanya harbi İspanyol
Sefarethanelelerinde de
Taklit ediliyor

İspanyadaki dahilî harbin aynı bu hükümetin Berlin sefarethanesinde de cereyan etmiştir. Hâdiseye şöyle olmuştur:

Sâbık İspanya sefiri âsiler tarafı olduğu için istifa etmiş, fakat sefarethaneyi tahliye edip gitmemiştir. Yeni gelen sefir, yazıhane tarafına yerleşmiş, eski sefir de ikametgâh tarafında kalmıştır.

Bir gün iki tarafın tevabiile sefirler birbirlerine girmişler, âsiler ve halk cephesi birbirlerine sopalarla hücum etmişlerdir. Sefarethane binası hariç ez memleket telâkki edildiği için, Alman polisleri de işe müdahale edememişlerdir. İki taraf dövüşmekten bitap düştükten sonra mücadeleye nihayet vermişlerdir.

İly maaş verilen bir memurluk
İngilterede radyonun, müzikal olmayan neşriyat kısmına bir direktör aramak lâzım gelmiş, kendisine ayda 1200 İngiliz lirası maaş veriyorlarmış. Bu adamda aranan şartlar şunlarmış:

- 1) Siyasî meselelere derin vukuf,
- 2) Çok insan tanımak,
- 3) Hayalperest olmak,
- 4) Meseleler hakkında müvazeneli hükümler verebilecek kabiliyette bulunmak.

kira ile kiralanan basit bir festivalden başka bir şey olamaz.

O halde hiç yapmıyalım mı? Yapalım. Almanlar der ki:

«Yüzmeğe öğrenmek için evvelâ denize atılmak lâzımdır.» fakat boğulmamak için de yüzmenin usulüne riayet şartıdır. Her sene festival geliyor, diyerek acele ile geliş güzel eğlenceler tertip etmeğe mahkûm olmamak için gelecek sene için hemen şimdiden ciddi çalışmaya başlamak lâzımdır.

HERGÜN BİR FIKRA

Dul kalan tavuklar

Eski devrin ağalarından biri, beş on altısı ile bir köyden geçiyordu. Bu sırada atlar bir horozu çiğnediler ve hayvan oracıkta derhal can verdi.

Bittabi geçip gitmek lâzım geliyordu. Amma, horozun sahibi bir kadın ortaya çıktı. İki göz iki çeşme... Feryat edip duruyordu.

Ağa kadına acıdı:

— Ağlama hatun, ağlama.. Horozunun bedelini ödiyeceğim. Kaç kuruş bu hayvan?

Kadın hiç düşünmeden:

— Beş altın ağam! dedi.

Ağanın adamları hayretle birbirlerine baktılar.

Ağa derhal kesesini çıkardı, beş altın saydı, kadına uzattı.

— Al! dedi.

Atını sürüp gidecekti. Fakat kadın derhal önüne geçti, boynunu bükerek açılı bir sesle bağırdı:

— Beş lira da dul kalan tavuklarım için veriniz ağam!

Zevce faşist,
Zevce komünist olursa
Netice neye varır?

Londrada bir fotoğrafçı olan Ernest Blay boşanma davası münasebetile mahkeme huzurunda yaptığı sulh teklifini karısının kabul etmediğini teessüflerle beyan ettikten sonra sözüne şöyle devam etmiştir:

Ben büyük harpten sonra sulhçu oldum. O kadar sulhçu oldum ki aile reisi olmak hakkını rızam ile karıma verdim. Faşizmin ilerlemesinden sonra evdeki eski mevkiimi ele almağa karar verdim. Bunu karıma mükerren söyleydim. Ben karımı seviyorum. O'nun evimizin kraliçesi kalmasını istiyorum. Ancak rehber ben olmalıyım. Karım demokrat ve komünisttir ve bana da isyan etmiştir. Fakat ben hiç bir vakit kendisini tahtından indirmeğe teşebbüs etmedim.

Madam Blay ise kocasının diktatörlük yaptığından dolayı şikâyet etmiş ve bunun için mahkemeden boşanma kararı istediğini söylemiştir.

Kadın şunları söylemiştir:

— Ben hiç bir vakit evde kraliçe mevkiimi istemedim. Benim istediğim kocamdan ayrılmaktır. Hürriyet aşkıyım, aramızda fark olamazdır.

Mahkeme birdenbire hüküm vermemiş, bu siyasî boşanma davası hakkında tahkikatın tâmikini kararlaştırmıştır.

Bir virgülün
Kıymeti nekadardır,
Dersiniz?

Virgüle kıymet vermeyenler pek çoktur, hattâ bir şairimiz şiirlerinden birinde muhabatını küçük görmek için: «Sen bu kavgada bir virgül bile değilsin» der.

Halbuki iş hiç de öyle değildir. Okuyun:

Amerika gümrük tarifelerinde şu ibare varmış. «Mevya, ağaçlar ilâh..» meyvalar ile ağaçlar arasındaki virgül matbaada yanlışlıkla konmuş, Maksat yalnız meyva ağaçlarını memleketete ithal etmek imiş. Tabii bu yanlışlık üzerine memleketete hem meyva ve hem de meyva ağacı ithal etmişler ve Amerika da işin farkına vardığı zaman tam beş milyon içeri girmiş.

Hafızasını kaybeden tren
yolcusu

Almanyanın Kiel istasyonunda çok garip bir vak'a olmuştur. Tren vagonlarının bir tanesinde biletsiz olarak bulunan bir adam isim ve hüviyetini unuttuğunu iddia etmiştir. Mâzîsinden hiç bir şey hatırlamadığını söyleyen bu adam trene nereden ve ne vakit bindiğini de söylememektedir. Üzerinde de hüviyetini gösterecek hiç bir şey bulunmamıştır. Bu adam İngilizce, Fransızca ve Almanca lisanlarını pek müstakmel konuştuğu halde milliyetini tayin edemediği gibi Almanyaya ne vakit geldiğini de bilememektedir.

Zannedildiğine göre bir Amerikalı olan bu adam olimpiyat oyunları münasebetile Almanyaya gelmiş ve orada hafızasını kaybetmiştir.

İşte bir tane daha

Ottawa ile İngiltere arasında ticarî bir mukavele yapılmıştı, bu mukavele mucibince Ottawa İngiltereye senede 250000 kental domuzyağı ihraç edecekti, halbuki yine bir yanlışlık oldu, (2) rakkamından sonra araya nasılsa bir virgül sıkıştı, ve 250000 kental 2,500000 haline geldi. İngiltere bunun farkına varınca kadar işler o kadar karıştı ki geri dönmeğe imkân hâsıl olmadı.

Sözün Kısa

Küçük Kralın
Büyük memleketinde

E. Talu

Belgrad, 5 - 6 Eylül 1936

Belgrada, bu gece saat dokuz buçukta (bizim saatle on) şakır şakır yağın bir yağmuru altında ve mütemadiyen çakan şimşeklerin aydınlığı ile girdik.

Matbuat bürosu seflerinden biri bizi, müdürü umumi namına hudutta karşılamış ve bize refakat etmek nezaketinde bulunmuştu.

Belgrad istasyonunda kıymetli sefirimiz Haydar Aktay, sefaretimiz erkânı ile beraber bizi karşıladı. Matbuat umumi müdürü muhterem dostumuz Mösyö Lukoviç te, maiyeti erkânı ile orada idi.

Kâzım Şinasi ile beni bundan üç ay evvelki seyahatimiz münasebetile tanışmış olan Mösyö Lukoviç diğer arkadaşlarımızla da tanıştıktan sonra, doğruca bize tahsis edilen, Belgradın en büyük ve en güzel otelindeki odalarımıza geldik.

Yarın sabah erkenden, kralın doğum yıldönümü dolayısıyla yapılacak olan muazzam geçit resmine vaktile uyandırmak yetişebilmeliğimiz için bir an evvel yatağa girmemizi düşünen dostlarımız bize veda edip ayrılmak istedi.

Fakat ne mümkün? Muhterem sefirimizin bize elçilikte birer alaturka kahve ikram etmek hususundaki nazikâne ısrarını reddetmek elimizden gelmiyordu.

Hep beraber, sefarete kadar gittik. Orada bir saat kadar, vatandan bahsederek hoşça vakit geçirdik. Ve tekrardan otelimize döndük.

Burada da vazife hissi ve meslek aşkı, gene derhal yatmağa mâni oldu. İşte bu mektubum, uykumdan çaldığım saatlerin mahsulüdür.

Tuhaf şey! Bu yaz burada da, bizde olduğu gibi, hemen her pazar hava yağmurlu oluyormuş.

Bunu haber veren matbuat erkânı, yarın sabah yapılacak geçit resmini düşünerek endişe ediyorlar.

Şu satırları karaladığım saatte, şiddetli gök gürültüleri birbirini takip etmekte, sık sık çakan şimşekler, kapakara bulutlarla kaplı gökyüzünü alevden zikzaklarla tutuşturmaktadır.

Bugünkü Samuprava gazetesi bizim Belgrada geldiğimizi haber vererek neşrettiği çok dostça bir makalede bu ziyareti Balkan tesanüdünün bir tezahürü olarak göstermekte ve hakkımızda çok takdîrkar bir lisan kullanmaktadır.

Ezcümle: «Türk gazetecilerinin, vatan hizmetindeki fedakâranesinin de hiç bir hudut tanımadığını ve tanımak istemediğini» söyleyen Samuprava bundan sonra, gideceğimiz Zagreb, Ljubljana, Saray Bosna, Kraljevo, Çetine ve Nişte, bütün Yugoslavların, dost ve mütefiklerine karşı nasılsı bir sevgi beslediklerini gözle görebilmeliyiz yazmaktadır. Aynı zamanda Yugoslav milletinin Balkan paktının manasını çok iyi müdrik bulunduğunu ve yeni Türkiye dostluğunun Yugoslav politikası ve alelilâk Balkan siyaseti için çok ehemmiyetli bir keyfiyet teşkil eylediğini de ilâve etmektedir.

Samuprava makalesini bitiriyorken diyor ki: «Bu ziyareti münasebetile, Türkiye ve Yugoslavya arasındaki menfaat birliğini işaret eylemek de faydadan hâli değildir. Çok arzu ederiz ki Türk meslekdaşlarımız memleketimizden ayrılrken, milletimizin, Konsültüktif ve iyi tanzim edilmiş mesaiye ne kadar teşne bulunduğunu ve idealinin yalnız kendi için değil, beynelmilel bakımdan da ne derecelerde müfit olacağını gerçekten anlamış bulunsunlar.

Türk gazetecileri, Büyük Reisleri Atatürkten almış olduğu hızla bizimle aynı siyasî ideali güden ulu ve yiğit bir millete mensup oldukları için, bizim emellerimizin hakiki manasını takdir edeceklerine tamamen kaniiz.»

Filhakika, Yugoslav dostlarımız, bize karşı bu sefer de, çok büyük bir hoş-

(Devamı 8 inci sayfada)

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbulda yeraltı tramvayları yaptırılmasına karar verilmiştir. Bu tramvayların hangi caddelerin ve hangi sokakların altlarından geçecekleri, şehircilik mütehassısı tarafından tesbit edilecek ve bunu müteakıp tramvay-

larını yapılması bir müteahhit grubuna verilecektir. Yalnız kendi hesabımıza biz bu yeraltı tramvaylarını bugünün neslinin görebileceğine pek inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Korkunç bir bilânço

İspanyada Şimdiye kadar 100000 kişi ölmüş 200000 kişi yaralanmış, binlerce kişi de kurşuna dizilmiştir

Londra, 9 (Hususi) — İspanyada son günlerde cereyan eden şiddetli muharebelerden sonra iki taraf yeni hamleler için hazırlanmaktadır. Asi kuvvetler bütün gayretleriyle Sen Sebastiyen şehrini zapt için uğraşmaktadır. İhtilâlciler bu şehrin bir iki güne kadar düşeceğini iddia etmektedirler. Hükümet kuvvetleri Toledo'da âsilerin buldukları Alkazar sarayını bombardıman etmektedirler.

Cenupta hükümet kuvvetleri mevkiilerini tahkim etmektedirler.

İki taraf arasındaki mücadeleyi insanileştirmek için yapılan teşebbüsler henüz bir netice vermemiştir.

İhtilâlciler General Mola'nın komandasındaki kuvvetlerin Madrid üzerine ilerlemekte olduklarını iddia etmektedirler. Âsiler mensup tayyareler bugün Madrid üzerinde uçmuşlardır. Tayyareler attıkları beyannamelerde Madridin şartsız ve kayıtsız teslim

olmasını istemektedirler.

Havas ajansının verdiği bir habere göre yalnız şimal cephesinde 5 bin kişi kurşuna dizilmiştir.

Diğer taraftan Roma radyosunun verdiği bir habere göre şimdiye kadar cereyan eden kanlı boğuşmalarda İspanyada 100,000 kişi ölmüş ve 200,000 kişi yaralanmıştır. Aynı menabiden gelen haberlerde âsilerin Sen Sebastiyen üzerine tazyikleri gittikçe artmaktadır.

Hitler Nasyonal Sosyalist kongresini açıyor

Norenbergde (250) bin kişi toplandı. Hitler İtalyan faşistlerini kabul etti

Berlin, 8 (Hususi) — Bugün Nurenberg'de nasyonal-sosyalist kongresi açılacaktır. Bu münasebetle Alman gazeteleri hararetle neşriyat yapmakta ve fırkanın son seneler zarfındaki yaptığı işlerden bahsetmektedirler.

Nurenbergde bugüne kadar Almanyanın muhtelif yerlerinden 250 bin kişiden fazla insan gitmiştir. Şehir baştan başa donanmıştır.

Hitler Nurenbergde bugün öğleden sonra varmış, ve halkın büyük tezahüratıyla karşılanmıştır.

Hitlerin sureti mahsusada davet et-

tiği İtalyan faşist delegasyonu da dün saat 16 da Nurenberge varmış, büyük tezahüratla karşılanmıştır. Hitler heyeti belediye dairesinde kabul etmiştir.

Gene dün 41 tane devletin diplomatlarını toplayan tren de Nurenberg'e vasil olmuş, ve sefirlerin şerefine belediye dairesinde bir ziyafet verilmiştir.

Yerli ve yabancı matbuat mümessillerine verilen bir ziyafette Alman matbuat müdürü Nasyonal Sosyalist hareketi hakkında bir de nutuk irad etmiştir.

Bükreş Mülâkâtı

Yugoslav Başvekili Cumaya kadar Bükreşte kalacak

Bükreş, 8 (Hususi) — Yugoslav başvekili M. Stoyadinoviç yarın buraya gelecektir. Yugoslav başvekili cumaya kadar burada kalacak, perşembe günü kral tarafından kabul edilecektir. Yarın akşam şerefine verilecek olan ziyafette mütakabil nutuklar söylenecektir.

İki başvekil arasında yapılacak olan görüşmelere burada büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Voroşilof'un nutku

"Düşman, Faşizm memleketinde yurdumuza taarruza hazırlanıyor"

Moskova, 8 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Sovyetler Birliği Millî Müdafaa Komiseri Sovyetler Birliği Mareşali Voroşilof ve keza mareşal Tukaçevski, Egorof ve Boudenni, Beyaz Rusya kıtaatının manevralarında hazır bulunmak üzere dün Minsk'a varmışlardır.

Yapılan miting'de, Voroşilof Beyaz Rusya işçilerini Kızıl Orduya birleşiren çözümler bağları kaydettikten sonra demiştir ki:

«Henüz çok düşmanımız vardır. Düşman, faşizm memleketinde yurdumuza taarruza hazırlanıyor. Varsın hazırlansın. Çok zamandanberi mukavemetle âmade bulunuyoruz.»

Ankarada soğuklar başladı

Ankara, 8 (Hususi) — Ankara kalabalıklaşmağa başlamıştır. Yaz tatil yapanlar yavaş yavaş dönmektedirler. Bugün (dün) Ankaraya bir miktar yağmur yağmış ve birdenbire soğuk başlamıştır.

Atatürke teşekkür

Majeste Kral Edvard ile Atatürk arasında telgraflar taati edildi

Londra 8 — Majeste Kral Edvard bugün Viyanaya vasil olmuştur. Kral Sofyadan ayrılırken Türkiye Reiscumhuru Atatürke bir teşekkür telgrafı göndermiştir. Majeste bu telgrafında Atatürk tarafından kendilerine gösterilen dostça tarzı kabulden ve sempadiden dolayı teşekkür etmekte ve bu ziyareten güzel hatıralarla döndüğünü, Atatürk tarafından kendilerine tahsis edilen vagonla çok rahat bir şekilde seyahat etmekte olduğunu bildirmektedir.

Türkiye Reiscumhuru Atatürk de Viyanaya gönderdiği cevabında aynı dostluk ve sempati hisleriyle mütehasıs olduğunu bildirmiş ve Majesteye iyi seyahat ve İngiliz milletine saadetler temenni etmiştir.

Viyanaya, 8 (A.A.) — Sekizinci Edvard, saat 13 de buraya gelmiştir.

Peşteden geçerken
Budapeşte, 8 (A.A.) — Majeste Sekizinci Edvard'ı hâmil bulunan tren, bu sabah saat 8,20 de Budapeşteye varmış ve saat 9,25 de Viyanaya hareket etmiştir.

Yugoslavyadan geçerken
Belgrad, 8 (A.A.) — İngiltere Kra-

Filistinde Kargaşalığın Önüne geçilecek

İngiltere bir fırka asker daha gönderiyor

Londra, 8 (A.A.) — İngilterenin Filistindeki siyasetini izah ve teşrih eden uzun vesikamın neşri ile general Dill'in Filistindeki İngiliz kuvvetleri nin başkumandanlığına tayin edilmiş olduğu ilân olunmuştur.

Neşredilen vesikada Filistine bir fırka asker gönderileceği beyan ve mühim mikdarda askerî kuvvet gönderilmesinin kargaşalıklara nihayet vereceği ve bir müddet sonra tayin edilecek olan tahkikat komisyonunun Filistin işlerinin halli maksadile mesaiye başlamasını teşvil edeceği ümidi izhar olunmaktadır.

Bu fırkanın gönderilmesi üzerine Filistindeki İngiliz kuvvetlerinin mikdarı iki misline çıkacaktır. Fırkanın ilk müfrezesi, cuma günü hareket edecektir.

Londra, 8 (A.A.) — General Dill, bu sabah erkânharbiyesi ile Filistine hareket etmiştir.

Leh Generali İtalyaya gitti

Venedik, 8 (A.A.) — General Rydz-Smigly ile maiyeti dün öğleden sonra buraya gelmişlerdir. General, Cenovada M. Musolini tarafından kabul edilecektir. General birkaç gün Montecatini'de istirahat edecek cuma veya cumartesi günü Varşovaya dönecektir.

Cesedin hüviyeti tesbit edildi

Bir iki gün evvel Sirkeci sahillerinde bulunan cesedin hüviyeti anlaşılmıştır. Bu cesed bir müddet evvel bir kaza neticesinde Sarayburnunda bir mavnadan denize düşüp boğulan Mustafa oğlu İbrahimin cesedidir.

li Sekizinci Edvard, dün saat 22 de buraya gelmiştir. Yugoslavya saltanat nâibi prens Paul Lapovo'dan itibaren kendisine refakat etmiştir.

Rusyada vaziyet

Leninin karısı nefyedilmiş!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

leri gelen Sovyet erkânını öldürmek teşebbüsünde bulunduğu için idam edilen Zinovief'in oğlu da tevkif edilmiştir.

Yine Rigadan bildirildiğine göre, Sovyet Üniversite talebeleri arasında, Troçki taraftarı teşekküllerin mevcudiyeti meydana çıkarılmıştır.

Sovyet gazeteleri ne diyorlar

Moskova, 8 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

«Jurnal dö Mosku» Alman matbuatının Sovyet aleyhtarı mücadelesine tahsis ettiği baş makalesinde bu mücadelenin propaganda bakanlığının direktifleriyle yapıldığını söylüyor.

Ukranyada kıtlık hüküm sürlüğü; bu kıtlığın halk arasında ihtilâle sebep olduğu, âsilerle Kızıldorda kıtaati arasında çarpışmalar vuku bulduğu, mâfevklere karşı itaatsızlık hareketleri vâki olduğu ve saire hakkındaki haberlerden bahseden gazete, yazısına şu suretle devam ediyor:

«Alman matbuatı, bütün bu malûmatı uydururken, Sovyetler birliğinin hiçbir noktasında sivil halk ile Kızıldorda kıtaati arasında herhangi çarpışma vukubulmadığını çok iyi biliyor. Alman propaganda bakanlığının memurları Kızıldorduya iftira ediyorlar. Çünkü Kızıldorda Alman emperyalizm ve militarizmi taarruz amaçlarına götürecekları yolun üzerinde aşılmaz bir mania teşkil etmektedir.

Kıtlığa gelince, Sovyet matbuatı ile birlikte yabancı muhabirler de, Ukranyada mahsulün geçen senekinden herhalde az olmadığını öğrenmişlerdir.

Alman matbuatı, Troçki - Zinovief tethişçilerinin son muhakemeleri münasebetiyle, Sovyetler birliğinde kitle halinde tevkifat yapıldığını dünyaya yaydılar. Hükümete, Kızıldorduya ve dışardaki diplomatik hizmetlerimize mensup şahsiyetler arasında tevkifata dair haberler uydurdular bu haberlerin uydurma olduğu Sovyet resmi tebliğleriyle tesbit edildi.

Resmî Alman ajansı da, Alman siyasetine mahsus nifaz saçmak için bu iftira mücadelesine iştirâk etti.

Bu yanlış haberler beynelmilê durumu karışık hale sokmakta ve endişe unsurlarını çoğaltmaktadır.»

Cenevre toplantısı Heyetimiz cuma günü hareket ediyor

Milletler Cemiyeti konseyi toplantısında ve asamble ictimanda hükümetimizi temsil etmek üzere Tevfik Rüşti Arasın başkanlığında Şükrü Kaya, Necmeddin Sadık ve Hasan Rızadan mürekkep heyetimiz cuma günü Cenevreye gidecektir.

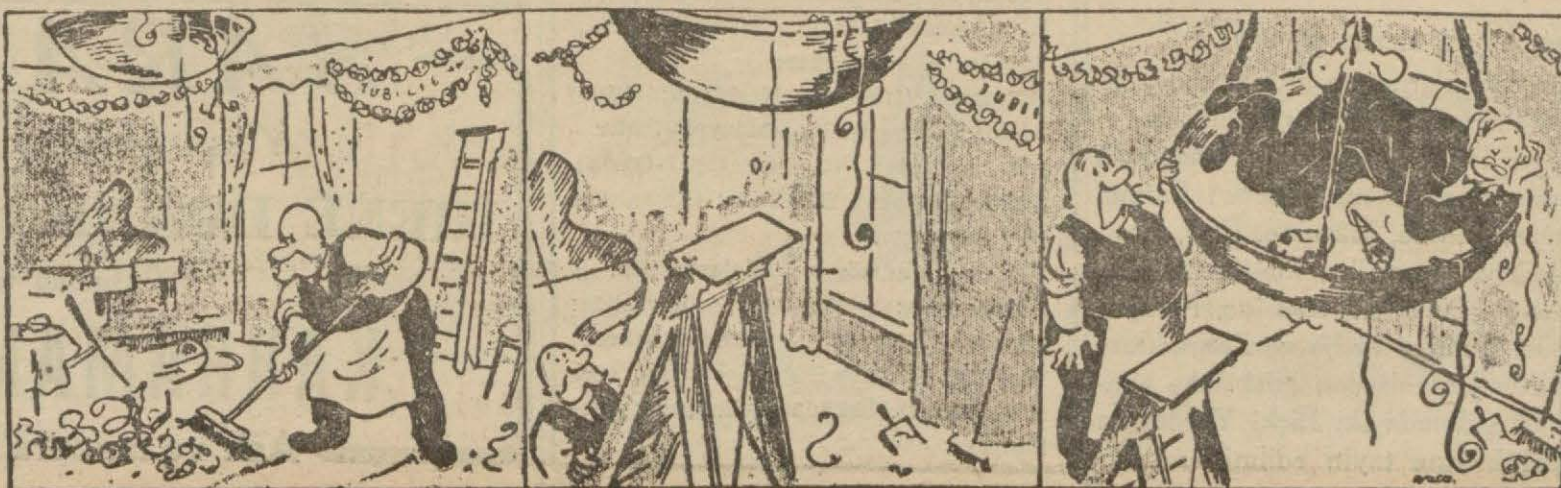
Hariciye Vekilimiz Evvelâ Atınaya uğrayacak, Yunan siyasi ricalile temaslarda bulunduktan sonra Cenevreye hareket edecektir.

Japon elçisi Avrnpaya gitti

Japonyanın Türkiye büyük elçisi M. Takuguwa Avrupa elçilerinin toplantısında bulunmak üzere dün akşamki ekspresle Avrupaya gitmiştir. Elçi toplantılardan sonra üç ay mezuniyetle Japonyaya gidecektir.

İki ahabap çavuşlar

Bar kapanmış içerde kimse kalmamış sanmışlardı

Siyaset ALEMİNDE

- Lehistan ve Fransa
- İspanyada durum
- Belçika ve liberalizm

Lehistan orduları Başkumandanı General «Rydz - Smigly», Fransız erkânharbiye Reisi General «Gamelin» in Varşovaya yaptığı seyahati ifade etmek üzere bugünlerde Parisi ziyaret ediyor. İki müttefik devletin en salâhiyetli iki askerî şefinin karşılaşmasında hususî bir ehemmiyet bulunduğu şüphesizdir. Nitekim, bu sütunlarda, bir müddet evvel temas ettiğim bu mevzu dolayısıyla, bu ziyaretlerin, iki memleket arasında soğumaya başlayan münasebetleri tekrar hararetlendirmeye matuf bir gayret ifade ettiğime işaret etmekten kendimi menedememiştir.

Böyle bir tahminin büyük bir kıymeti olamayacağı biliyorum.

Manevra o kadar açık, tarafların hedefi olderece malûm ve muayyen görünüyordu ki, bu açık kitabı okumak büyük bir meziyet sahibi olmaya mütevakkıf sayılamazdı.

Az sonra hakikat, umulduğundan daha çiy bir üryanlıkla kendini gösterdi. Lehistan, Fransa ile askerî ittifakını tazeledi. Fransız bütçesine iki milyar küsurluk bir fazla tahsisat ilâve olundu. Aynı zamanda Fransanın, Lehistana, para, mühimmat ve silâhla yardımında bulunması, ayrıca Lehistanın, ötedenberi geçinemediği ve arasıncı şeker renk bulunduğu Çek hududun da tahkimat yapmaması esas, bu ittifakin başlıca şartlarından olmak üzere bütün cihana ilân edildi, ve böylece, Lehistan, Almanyaya tevcih ediyormuş gibi meharetle idare eylediği siyasetinin mükâfatını, Fransadan bir hayli para sızdırmak suretile gördü.

Küçükle büyüğün ittifakı, ötedenberi birinin verip, diğerinin almasına dayanarak bir alış, verişti. Fakat yirminci asır diplomasisi kadar bu alış veriş maskara bir hale sokan bir diplomasi daha görülmemiştir.

İspanyada çıkan isyana karşı, Sosyalistlerle komünistlerin şimdiye kadar kullandıkları en kuvvetli silâh, bu isyanı meşru müesseselere ve normal şartlar altında teşekkül etmiş, kuvvetini parlamentodan alan bir hükümete karşı yapılmış bir ayaklanma şeklinde göstermeleriydi. Evvelâ Azana, sonra Barrios, daha sonra Jiral kabinelerini kemiren bu isyan, şimdi Largo Kaballero adlı komünizme kaçan bir sosyalistin kurduğu hükümetle karşı karşıyadır. Halbuki bu kabine, parlamentoya dayanan bir kabine değildir ve bundan dolaydır ki, şimdi, İspanya garipçe bir vaziyetin içine düşmüş bulunuyor.

Memleketin aslı halkının Flamar ve Vallon olarak ikiye ayrılmasından doğan, bu araya iktisadi unsurların da karışmasıyla bir hayli şiddetlenen buhran, Belçikada, umumî hayat üzerinde tesir yapacak kadar zorluklar hasıl ediyor. Bir müddet evvel güçlükle kurulan Van Zeeland kabinesi, son günlerde, vaziyet hakkında bir kaç kere beyanatta bulunmak zuretinde kalmıştır. Bu beyanat, müfrit unsurların memleketi çıkarmak istidadında buldukları kargaşalıkları hükümetin şiddetle önleyeceğine dair bazı tehditleri de ihtiva etmektedir. Binaenaleyh, Belçika, şimdilik liberalizmi tercih etmekte ve parlamentoya sadık kaldığını ilân eylemek suretile bir nevi idareî maslahatlığı tercih eylemektedir. — Selim Ragıp

Belçikada durum

Fransız - Suriye muahedesi

Paris, 8 (Hususi) — Yeni Suriye Fransız muahedesi yarın saat on buçukta hariciye nezaretinde merasimle imza edilecektir. Merasimden sonra Suriye delegeleri şerefine bir ziyafet verilecektir.

TÜRKİYENİN EN BÜYÜK SİGORTA ŞİRKETİ

A N A D O L U Ö Z T Ü R K müessesesidir

Bir milyondan fazla sermaye ve ihtiyatı tamamen memleketimizde bulunan

Sermayedarları: Türkiye İş ve ZİRAAT Bankaları

İstanbul, Yenipostane karşısında, Büyük Kınacıyan Han - Telefon: 24293

ŞEHİR HABERLERİ

Sultanahmet hafriyatı bitti

Gelecek yıl da hipodrom ve gizli saray aranacak

Sultanahmette hafriyat yapan İngiliz Arkeologlarından Baxter bugün Londraya dönecektir.

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da mozaiklerin kışın bozulmaması için üstleri örtülecektir. Hafriyata mayısta tekrar başlanacaktır.

Bu sene hafriyatda 150 metre murrabanda geniş bir mozaik ile eski mukaddes sarayın mühim bir kısmı meydana çıkarılmıştır. Tomruk sokağında da bir çok Bizans bakıyeleri bulunmuştur.

Bu anaz mukaddes saray kilisesine aittir.

Bu kilise milâddan 800 yıl evvel yapılmıştır ve tekrar inşa edilmişse de şiddetli bir zelzelede tekrar yıkılmıştır. Şimdiye kadar kilisenin ancak yarısı meydana çıkarılmıştır. Mühim bir kısmı Tomruk caddesi altındadır. Orası da gelecek sene meydana çıkarılacaktır.

Sultanahmet camii avlusunda caminin altına doğru bir çok dehlizler bulunmuştur. bu dehlizlerden mermer merdivenlerle hipodroma çıkılmaktadır Hipodromdan da gene mermer merdivenlerle Altın saraya ve gizli saraya çıkılmaktadır. Bu saray Bizansın en muazzam sarayı olup milâddan 500 yıl önce yapılmıştır.

Bugüne kadar meydana çıkarılan mozaikler şimdiye kadar dünyanın hiç bir yerinde meydana çıkarılmamıştır. Çünkü bu eserler şimdiye kadar bulunan eserlerin san'at bakımından çok üstündedir.

Akalliyet mekteplerine kayıt ve kabul

Ecnebi ve azlık mekteplerinin ikmal imtihanlarına ve aynı zamanda talebe kaydına başlanmıştır. Eylül nihayetine kadar kâffesi kayıt ve imtihan işlerini ikmal edecekler ve tedrisata başlamış olacaktırlar.

Hakkımız yok mu?

Kundura sergisini açmayı İktisat Vekâletinden evvel Ayakkabıcılar Cemiyeti düşünmeliydi!

Bize bu fikri veren bir okuyucumuz oldu. Kendisi Kumkapının Müh-re sokağında oturan ayakkabıcı Receptir.

Bu okuyucumuz İktisat Vekâletinin 29 birinciteşrinde bir küçük san'atler sergisi açmaya karar verdiğini, bu sergide kunduracılara da bir köşe ayrılacağını duymuş, son derece memnun:

— Fakat bu teşebbüsü İktisat Vekâletinden evvel Ayakkabıcılar Cemiyeti düşünmeliydi? diyor.

Okuyucumuzun bu sahada ileriye attığı bir fikri var. Diyor ki:

—Bence açılması tasavvur edilen sergide makine ile yapılan ayakkabılara yer vermemeli, sadece emek ve bilgi mahsulü olan elde yapılmış ayakkabıları teşhir etmeli, bunları yapan kalfaların adları yazılmalı, içlerinden muvaffak olanlara takdirname vermeli! Tâ ki işçi varlığını göstermiş ve iş bulma vesilesini elde etmiş olsun!

Makine ile yapılan ayakkabılarından istigna göstermek belki tamamen mümkün olamaz. Fakat esasta biz bu okuyucumuzla beraberiz. Yakinen biliyoruz ki memleketimizde ayakkabıcılık san'ati kemal derecesine gelmiştir ve burada 12 liraya yapılan bir ayakkabı Londrada görüldüğü zaman hafifliğinin derecesi hayretle seyredilmekte, tartılmakta ve bir benzeri için tam 45 lira istenilmektedir. Bununla beraber bu kadar beğenilen ayakkabıcılık makine ve ucuzluk karşısında yavaş yavaş sönmekte ve okuyucumuzun söylediği gibi işçi haftada iki gün bile iş bulmaktan âciz kalmaktadır.

Bunun içindir ki ayakkabı sergisini memnuniyetle karşılıyor, muvaffak olanlar taltif ve teşhir edilmelidir, diyoruz.

Hakkımız yok mu?

Evvelki geceki sağnak

Bir kızcağız boğuldu, bir çok evlere su girdi

Evvelki gece saat 4,30 da hava birdenbire kararmış ve gök gürlemesile, şimşek çakmasıyla beraber yağmur yağmağa başlamıştır. Sağnak halinde yağın yağmur bir saat devam etmiş, bir çok yerlerde sular birikmiş ve seller akmıştır. Kasımpaşa surlarından Feriköyden ve Yenişehirden inen yağmur suları Kasımpaşada birikmiş, Kasımpaşa deresi taşmış, Kasımpaşadaki bostanlar su altında kalmıştır.

Bir çok mahalle ve sokaklar da su istilasına uğramıştır.

Buralarda oturan halk sokaklara hücum etmiş ve yağmur kesilince de herkes ellerindeki kovalarla evlerine dolan suları boşaltmağa başlamışlardır. Su basan mahalleye bir müddet sonra itfaiye yetişmiştir. Sellerin yaptığı bununla kalmamış, fakir bir kız da seller içinde kalarak boğulmuştur.

Adı Zehra olan bu çocuk âma olan annesile beraber dere üzerindeki köprüden geçerken ayağı kaymış dereye düşmüş, kendini sellere kaptırmıştır. Ama olan annesi çocuğu kurtaramamış, bu yüzden de çocuk seller arasında kaybolmuştur.

Zehranın cesedi aranmaktadır. Kasımpaşada Tahta Gazi mahallesinde Mehmedin evinin önünden geçmekte olan hava elektrik kablosu da birbirine değerek kontak yapmış, etrafa ateş saçmağa başlamıştır. Bir aralık bütün şehirde elektrik cereyanı kesilmiştir.

Aksarayda da su basmış, Valde caminin önünden Yusufpaşa karakoluna kadar olan saha sular altında kalmıştır. Tophane ile Bebek arasındaki saha da kısmen sellerden müteessir olmuştur.

Kadıköy ve Kartal iskeleleri tamir ediliyor

Akay İdaresi, Kadıköy ve Kartal iskelelerinin yeniden tamirine karar vermiş ve tamir işine başlanmıştır.

Ekmek Fiatı

İstanbul Belediyesinden: Eylülün dokuzuncu çarşamba gününden itibaren birinci ekmek on kuruş otuz para, ikinci ekmek on kuruş on para, francala on beş kuruş yirmi paradır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler: Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemçarda: (Eşref Neşet). Bakırköyünde: (Hilâl). Beyazıtta: (Haydar Erdoğan). Eminönünde: (Mehmet Kâzım). Fenerde: (Arif). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatryada: (Teofilos). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Asaf).

Beyoğlu cihetindekiler: Galatada: (Hidayet). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyet). Merkez nahiyede: (Galatasaray, Garih). Şişlide: (Maçka). Taksimde: (Kemal Rebul, Kurtuluş). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköy Muvakkithane: (Saadet). Kadıköy Söğütöçesmede: (Osman Hulûsi). Üsküdar Selimiye: (Selimiye).

Bir ayda nekadar Telefon ve telgraf Muhaberesi yapıldı

Temmuz ayı içinde Avrupa ile memleketimiz arasında 30909 telsiz muhaberesi, kara hatlarla 12080 telgraf muhaberesi, deniz kabloları ile de 484 telgraf muhaberesi yapılmıştır. Ecnebi memleketlerle yapılan telefon muhaberesi 5596, Ankara ile İstanbul arasında cereyan eden telefon muhaberatı da 15,332 dir.

Universitede seyyah bürosu

Şehrimize gelen ecnebi profesör, doçent ve talebelerinin memlekette kaldıkları müddet zarfında ikametlerinin kolaylaştırılması, şehir dahilinde ve müessesatta gezdirilmeleri, memleket dahilindeki seyahatlerinde âzâmi teşhilât gösterilmesi ve gelen profesörlerin Üniversitede konferans vermelerinin temini için bir büro kurulması tekkârür etmiş ve keyfiyet rektörlüğe bildirilmiştir.

Gülizar tevkif edildi

Kasımpaşada oturan İsmailin 30 yaşındaki karısı Zehraya gebe kalması için ilaç vererek ölümüne sebep olan Gülizar dün Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesi kararile tevkif edilmiştir.

Bir benzin deposu ateş aldı

Osmanbeydeki Romen benzin deposunda benzin dolu otomatik makine birdenbire ateş almış, hâdis mahalline yetişen itfaiye tehlikenin önünü almıştır.

Bir karar tehir edildi

Bundan bir müddet evvel Aksarayda Çeşme başında bekçi Ahmetle Zulfikarı öldüren Cemal hakkında dün karar tefhim edilecekti.

Fakat hâkimler heyeti dosyayı tetkik etmiş, Aksarayda kahveci Hüseyinin de şahit olarak celbine lüzum görmüş, muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Halkevinde konferans

Eminönü Halkevinden: Şair Behcet Kemal cuma günü saat (17,30) da Evimiz merkez salonunda Halkevinin Edebiyat ve Dil çalışmalarını ve bu vesile ile milli edebiyat hakkındaki fikir ve görüşlerini tebarüz ettiren bir konferans verecektir.

Bu konferans bütün yurttaşlara açıktır.

Güzel San'atlar Akademisinin kabul şartlarında bir tashih

Dün dördüncü sayfamızda basılmış olan Güzel San'atlar akademisinin kabul şartlarına ait ilânda bir iki tertip hatası görülmüştür, yanlışlar şunlardır:

E — (Fikrasında 6 tane kartonsuz vesikalık fotoğraf) cümlesinde vesikalık kelimesi vesikalı olarak yazılmış, 5 inci fıkrada ise yoklamaların (birinci teşrin 936 perşembe günü yapılacak yazılmak lâzımı iken sadece (birinci teşrin 936 perşembe) denilmiştir.

Sonuncu fıkrada (dersler 15 birinci teşrinde başlar) denilecek iken bu fıkraya ait dersler kelimesi unutulmuştur, tashih ederiz.

Hukuk fakültesi 4 seneye çıkarıldı

Hukuk Fakültesinin 4 seneye çıkarılması için yapılan tetkikler bitmiştir. Birinci sınıf derslerinden bir kısmını 2 nci sınıfa ikinci sınıf derslerinden bir kısmı üçüncü sınıfa, üçüncü sınıf derslerinden bir kısmı da 4 üncü sınıf derslerinden bir kısmı da 4 üncü sınıf devredilmiş ve bu suretle program son şeklini almıştır.

Makarnacıların toplantısı

Makarna ve bisküvi fabrikatörleri dün sabah Ticaret Odasında toplanmışlardır. Bu toplantıda muamele vergisi kanununun değişmesi münasebetile kendilerini alâkadar eden kısımlar üzerinde görüşmüşlerdir.

Ev ve el işleri sergisine hazırlık

Bursada bulunan ve 29 teşrinde Ankarada açılacak olan Ev ve El İşleri sergisine nünuneler toplamakta olan Sanayi Müfettişi Dâniş, bir iki güne kadar şehrimize gelecektir. Dâniş buradan aynı maksatla Karadeniz limanlarına da gitmesi mukarrerdir.

Şark şimendiferlerinin satın alınması işi

Şark Şimendiferlerinin devri etrafında hükümetle müzakerelerde bulunmak üzere bir müddet evvel Ankaraya giden şirket mümessillerinin salâhiyeti kâfi görülmemiş, bunun üzerine mümessiller Parise dönmüşlerdir. Şirket müzakereye salâhiyet sahibi murahasları seçmiş ve hükümete bildirmişlerdir. Şirket mümessilleri 19 ilkteşrinde Ankarada başlayacak müzakerelerde bulunmak üzere yakında Türkiyeye geleceklerdir.

Ankarada kiralık oda

Möble, temiz, konforlu. Yenişehir Tuna C. Yiğitkoşun S. 15

Beşiktaş
Suad Parkta
Halk Opereti
Bu akşam 21.30 da
ŞİRİN TEYZE
Büyük operet
3 perde

Bugün matinelere den itibaren

ALKAZAR SINEMASI

Yeni kış mevsimine başlıyor.
İlk programda:
Heyecanlı ve müdhış sahnelerle dolu büyük bir sergüzeşt dramı:

YILDIRIM KAPTAN

Zengin ve azametli bir film...
Harikulâde harp ve ihtilâl sahneleri.

Baş rollerde:

VİKTOR MAC LAGLEN
VE
CONCHITA MONTENEGRO

Biçki ihtisas mektebi sergisi

Çarşamba biçki ihtisas mektebinden bu yıl mezun olanlar

Dokuz yıldanberi şehrin kenar semtlerinden Çarşambada mütevazî bir şekilde çalışarak muhiti için çok faydalı bir müesseseye haline gelen Biçki Ihtisas Mektebi, dün yeni sene mezunlarının işleriyle tertip ettiği sergisini açmıştır. Serginin açılış töreninde Fatih Kaymakamı ile Fener Nahiyeye Müdürü ve Parti Başkanı, muhitin diğer ileri gelenleri bulunmuşlardır. Sergide teşhir edilen işler büyük bir takdirle tetkik edilmiş ve kızlarımızın ince zevki, yüksek kabiliyetleri alâka uyandırmıştır.

Bu yıl Biçki Ihtisas Mektebinden 18 kişi mezun olmuştur. Bunlar: Fatma, Hayriye, Cemile, Mâsune, İffet, Hatice, Bedriye, Mevhibe, Melâhat, Safiye, Asiye, Semahat, Kadriye, Fikriye, Tenzile, Behice, Vedia ve Zehradır.

Mezun bayanlardan ikisi daha şimdiden Anadoluda iki Biçki Yurdunun müdürlüklerine tayin edilmişlerdir.

SARAY Sineması

Yarın akşam: Kış mevsimini

İRENE DUNNE ve RICHARD DIX

tarafından temsil edilmiş

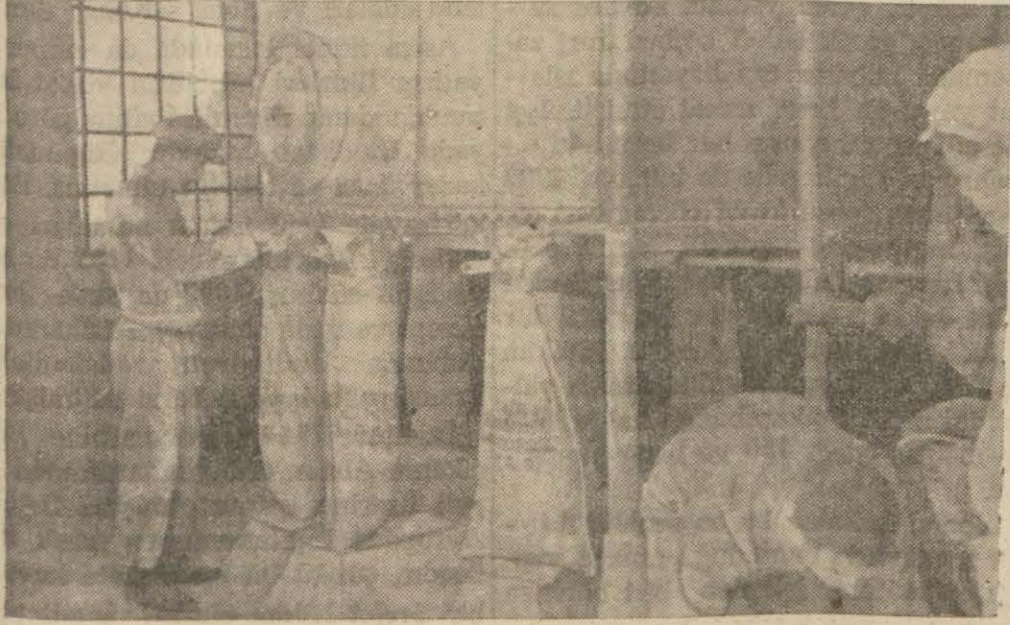
KAHRAMAN HAYDUD

Aşk ve macera filmi ile açıyor.

MEMLEKET HABERLERİ

Keçiburludaki kükürt fabrikası genişletilecek

Fabrikanın kuruluşu civar için çok faydalı oldu, fabrika tesisatı ile her tarafa elektrik verildi

Keçiburlu (Hususî) — Keçiburlu kükürt madeni harbi umumide işletilmeğe başlanmış, fakat kısa bir zamanda bu işden vazgeçilmişti. Cumhuriyet hükümeti bu işle çok yakından alakadar olmuş ve İş bankasile Etibank bu madenleri müştereken işletmeğe başlamışlardır.

Maden çok zengindir. Teşkilât çok yeni olduğu halde fevkalâde iyi randıman vermektedir. Ocak ve fabrika civar vilâyetler, kazalar ve köyler için iyi bir iş sahası temin etmektedir. Fabrikanın kurulması ile nahiyenin nüfusu gün geçtikçe artmaktadır. Köy ile istasyon arasındaki mezarlık kaldırılarak uzağa götürülmüş, yerine halk için güzel bir park yapılmış ortasına Atatürk'ün heykeli konulmuştur. Her tarafa fabrika tesisatından elektrik verilmiş, nahiyeye hergün posta temin

edilmiş, şimdiye kadar haftada iki tren postası varken bu ay nihayetinde her gün tren işlemsi kararlaştırılmıştır.

Ocaktan çıkan ham cevher fabrikada izabe edilerek blok ve çubuk kükürt haline getirilmektedir.

Blok kükürt değirmeninden geçirilerek toz kükürt ve çiçek kükürt halinde torba torba sevkedilmektedir.

Maden ve fabrikanın asıl tüzüm mıntakasına yakın olmasından bağcılar kükürdü çok ucuz temin etmektedirler. Çıkan kükürt dünyaca tanınmış, İtalya ve Amerika kükürtlerinden daha saf ve iyi oldukları tahlillerle meydana çıkmıştır. Yeniden tesisat ilâvesile yakın zamanda istihsalâtın bugünkünden bir kaç misline çıkarılacaktır. Fabrika memurlarının bütün ihtiyaçları ve istirahatleri temin edilmiştir.

Nizipte bir et Hali yapıldı

Nizip (Hususî) — Belediye yedi bin beş yüz lira sarfile asrî bir et hâli yaptırmıştır. On sekiz dükkândan ibaret olan hal su, elektrik ve havaî hat tesisatını muhtevirdir.

Evvelce kasabanın muhtelif yerlerinde açılmış olan kasap dükkânları pek intizamsız ve pisti. Etlar sıhhatli olarak satılır ve bunca kontrole rağmen matlûp temin edilemezdi. Şimdi ise hem bu halin önüne geçilmiş ve hem de şehir asrî bir müesseseye kavuşmuştur. Et fiyatları ucuzdur.

Üç bin lira sarfile bir de mezbaha yapılmıştır. Bu sene et hali ittisalinde asrî bir sebze hâlinin yapılması da kararlaştırılmıştır.

Gaziantep'te hayvan pazarı

Gaziantep (Hususî) — Burada mevcut hayvan pazarı yeni baştan tanzim ve işlâh olunmuştur. Satılacak bütün hayvanlar buraya getirilmekte ve alıcı ile satıcı yalnız burada karşılaşmaktadır. Belediye ahşap resmi de geçen sene nisbetle artmıştır. Bu intizam dolayısıyla 936 vergisi tutarının geçen yıldan behemehal fazla olacağı anlaşılmıştır.

Samsunda bir gencin beyni parçalandı

Samsun (Hususî) — Şimendifer atelyesinde bir gencin ölümü ile neticelenen feci bir kaza olmuştur.

İşçilerden kaynakçı Hüseyin oksen kazanlarından birinde kaynak yaparken karpit kazanı patlamış ve gencin beyni parçalanmıştır.

Hüseyinin cenazesi arkadaşlarının göz yaşları arasında ve ihtifalle kaldırılmıştır. Cenaze nakledilirken atelyenin ve Samsunda bulunan bütün lokomotiflerin düdüklere çalmış, cenazeye hemen hemen bütün Samsun halkı iştirâk etmiştir.

Eşrefin gitmek istemediği kasaba

Şair Daday için neden "Payitahtı âlem olsa istemem", dedi?

Daday (Hususî) — Daday Kastamonu en yakın bir kaza merkezidir. Kasabada 1700 nüfus, köylerde de 46,000 nüfus vardır. 159 köyü parça olup bir çok mahallelere taksim edildiğinden 801 parçaya baliğ olur. Köyler çok dağınıktır. Azdavay isminde bir nahiyesi vardır. Yeni bulunan kömür madeni buradadır. İki kereste, bir elektrik, bir ün fabrikası vardır.

İktisat Vekâletinin maden araştırma enstitüsü tarafından burada kömür madeni araştırmaları yapılmakta ve müsabet neticeler alınmaktadır.

Kasabanın beş kilometre yakınında Tüfekçi köyü içinde bir kereste fabrikası, Samancı köyünde de diğer bir kereste fabrikası vardır. İnebolu yolile ihracat yapılmaktadır. Kasabanın mükemmel bir belediyesi vardır. Mütferrik mahallerde ayrı ayrı bulunan daireleri bir binada toplanmış, çocuk kurumu, Kızılay, Hava kurumu hepsi belediye dairesinin içinde yerleştirilmiş, güzel bir bahçe ile süslenen belediye dairesinin radyosu, sineması vardır. Kaymakam Refik Kuzucu ile belediye reisi Fuat Karakas çok çalışmakta, kasaba her gün biraz daha güzelleştirilmektedir. Kastamonu, yakınlığı hasebile her saat münakalât için otomobil ve saire bulunur. Müttemadi kereste taşıyan kamyonların geçit yeri burasıdır. Belediye reisi tetkikat için seyahate çıkmıştır. Kazanın şimdilik bir noksanı vardır. O da bir hükümet tabii yoktur. Havası, suyu, her şeyi mükemmel olan bu kasabaya bir doktor lâzımdır. Yalnız buradan merhum şair Eşref şikâyet etmiştir. Bunun da sebebi vaktile burada kaymakam iken on yedi on sekiz yaşlarında bir oğlu ölmüş, aradan seneler geçince Eşrefi buraya tekrar kaymakam göndermek istemişler.

Ben Dadayı payitahtı âlem olsa istemem.

Keşuru Çin içre Şanghaya hicret eylerim demmiştir. Yoksa Eşrefin şikâyeti memleketin kötülüğünden değildir. Daday oldukça mamur bir kasabadır ve gündün güne güzelleşmektedir.

Gaziantep'te trahom mücadelesinde teşkilâtı

Trahom hastanesinde bir yılda 13101 kişi tedavi edildi. 752 göz ameliyatı yapıldı. Dispanserde de mükerrerler dahil olmak üzere 378780 kişiye bakıldı

Antep trahom mücadelesinde teşkilâtı doktor ve memurları

Gaziantep (Hususî) — Bu havalide trahom salgın halindedir. Nizip kazasında trahomlu nisbeti yüzde yetmiş kadar yükselmiştir. Bu nisbetin bazı köylerde korkunç bir vaziyet aldığı da görülmüştür.

Trahomla mücadeleyi esaslı işlerden biri sayan hükümetimiz merkezi Gaziantep olmak üzere mıntakamızda bir teşkilât vücuda getirmiştir. Bu teşkilâtın hastalık üzerinde yaptığı tesir ve verdiği sonuç pek iyi olmuştur. Önceleri salgın halinde bulunan hastalık, gündün güne azalmaktadır.

Teşkilâta mensup doktor ve memurlar mıntaka dahilinde daimî seyahatler tertip etmekte ve bu esnada hastalığın tedavî ve önüne geçilmesi yolunda gereken bütün tedbirler alınmaktadır.

Mücadele teşkilâtının bir de kamyoneti vardır. Bu kamyonet seyir bir hastane halindedir. İçerisinde ameliyat ve tedavî için her çeşit malzeme ve lüzumlu vasıtalar vardır.

Gaziantep'te bir de trahom hastanesi açılmıştır. On beş yataklı olan bu hastane ihtiyaca kâfi gelmemekte, müracaatçılar sıra beklemek mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Posta umum müdürünün Sivasta tetkikâtı

Sivas (Hususî) — Posta, telgraf, telefon müdürü umumîsi Nazif Samsun, Amasya ve Tokat havalisinin posta şubelerinde tetkikat yaptıktan sonra buraya gelmiş ve buradaki tetkiklerini de ikmal ederek Ankaraya dönmüştür.

Boluda şarbon hastalığı

Bolu (Hususî) — Şehir dahilinde ve civar köylerden bazılarında hayvanlarda şarbon hastalığı başgöstermiş, sırayetine meydan vermemek üzere, bulunduğu mıntakalar karantine altına alınmıştır.

Baytar müdüriyeti faaliyete geçmiş, hastalığın önünü almak için, icap eden tedbir ve tedavilere başlamıştır. Hastalık yüzünden epeyce hayvan telefâtı olmuştur.

Çanakalede bedava sinema

Çanakale (Hususî) — Çanakale Çocuk Esirgeme kurumu merkezi tarafından Uray sinemasında içtimâi, ahlâki ve sıhhi filimler halka bedava gösterilmiştir.

Halkevi tarafından muhtelif deniz sporları tertip edilmiş müsabakada birinci ve ikinci gelenlere münasip hediyeler verilmiştir.

Eskişehir ve Amasya valilikleri

Eskişehir (Hususî) — Amasya valiliğine tayin edilen vali Talât halk tarafından uğurlanmıştır. Buraya tayin edilen Amasya valisi Kadri Üçok'da gelerek vazifesine başlamıştır.

Eskişehir askerî hastahane başhekimî de İstanbul Gümüşsuyu hastanesi sertabipliğine tayin edilmiş ve buradan ayrılmıştır.

Muhite büyük faydaları dokunan bu sağlık yurduna bir sene içinde 13,101 kişi müracat etmiştir. Bunlardan ancak üç yüz altısı hastaneye yatırılmıştır.

Aynı zamanda diğer bütün göz hastalıklarına bakılan sağlık yurdunda bir yıl içinde 752 ameliyat yapılmıştır. Bunun taksimi şöyledir: 409 trahomlu kapak temizlenmiş, 219 kapakta kıl bitme, 41 perde yani aksu, kırk muhtelif göz ürleri, 20 gözde et bitme, 6 karasu, 2 de lekeli gözlerle renk verme ameliyatı yapılmıştır.

Hastanenin intizam ve temizliği hakkında ne yazılsa azdır. Her yatan hasta orayı minnet duygularile terketmektedir. Başhekim İzzet bilgen, mütehasıs bir gözcü, olduğu kadar kıymetli bir idarecidir.

Trahom dispanserinden görülen fayda da çok büyüktür. Burada bir yıl içinde mükerrerler dahil 378,780 vandaşın gözü ayakta ilâçlanmıştır. Rakamların ifadesi cidden âzametlidir.

Nizip kazasında da bir trahom dispanseri açılmış ve çok hizmeti görülmüştür. Hastalığın tamamen izalesi için teşkilâtın tevsiî icap etmektedir.

Bigada kitap sarayına radyo konuldu

Biga (Hususî) — Buradaki kitap sarayına belediye tarafından son sistem bir radyo konulmuştur.

Çanakalede tayinler

Çanakale (Hususî) — Vilâyetimiz defterdarı Nahit Tarkan, Balıkesir vilâyeti defterdarlığına tayin edilmiştir.

Vilâyetimiz hükümet doktorluğuna İsmail Hakkı Oğuz tayin edilerek gelmiş ve işe başlamıştır.

Hâdiseler Karşısında

Teşhis makinesi

Bir makine icat edilmiş. Bir insan hasta oldu mu, bu makine ile hangi hastalığa tutulduğu anlaşılıyormuş.

Ben bu havadisi gazetede okuyunca kendi hesabıma çok üzülüm. — Neye mi?

Neye olduğunu anlatayım, evvelâ şu ciheti tavzih etmek isterim: Doktor değilim, doktor olmadığım gibi ne bir doktor akrabam var, ne de bir doktor arkadaşım.

Üzülmemin sebebi şu: Bu makine taammüm etmeden bu havadisin gazetelerde çıkmasını umumî sıhhat noktai nazarından tehlikeli buldum. Havadisi benimle beraber bir çok doktorlar da okumuşlardır. Ya bu havadisi okuyan doktorların maa-zallah yüreklerine indiyse.

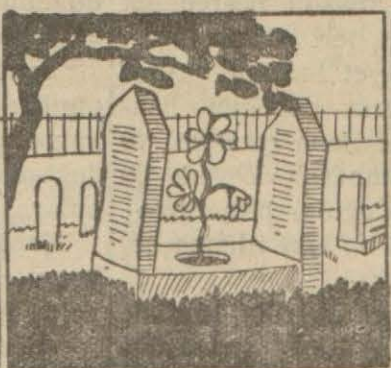
İsmi var fakat cisminin yeri belirsiz makineye kavuşmadan doktorsuz kalmak iyi şey mi?

Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olmyalım!

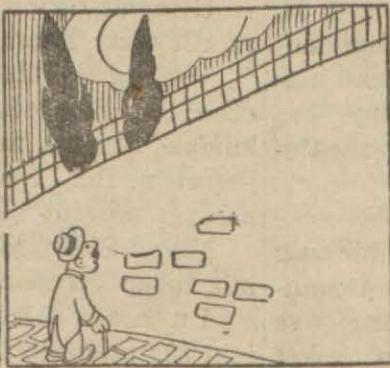
Pazar Ola Hasan B. Dıyor Ki:

— Asrî mezarlık projesini gördüm Hasan Bey.

... Bundan sonra mezarlıklarımız gayet muntazam, çiçekli bahçeler halinde olacak.

... Ve etraflarına duvarlar çekilecektir.

Hasan Bey — Peki ama, koyunlar, keçiler nerede otlayacak, tavuklar, horozlar nerede eşelenecek?..

SIHHİ BAHİSLER

Aramızda dolaşan deliler

Âşık Memo'yu Pendikte tanımayan yoktur. Bedava yer, içer, bütün kadınların kendisini delice sevdiklerine inanır, iddialarına bakılırsa bütün Pendik onundur. Hülâsa büyüklük merakı içinde mütemadiyen hezeyan savurur, durur!

Yazan: Doktor Etem Vassaf

Pendik istasyonunda onu tanımayan yoktur.

Adı âşık Memo'dur. İstasyonda trenlerin hareket zamanlarında öteye beriye emirler verir. Kahvede içtiği, lokantada yediği için hesap sormazlar. Cenabıhakkın sevdiği kullarından biri olacak ki bu buhran zamanında âşık Memo'nun kredisi hepimizden fazladır.

Acâip yürüyüşü ve ayaklarının eğri büyüklüğü onun azametine zerre kadar halel getirmez.

Bir gün Memo'yu istasyon kahvesinde karşıma oturttum.. ve konuşmağa başladık:

— Sana âşık diyorlar, anlat bakalım sen kime âşıkısın?

— Yıldızlara, yıldızlara!

— Elile gökleri gösterdi:

— Orada her akşam parlıyan yıldızlar bana, ben de yıldızlara âşığım.

— Onlar senden çok uzaktalar değil mi? Bu aşktan sana ne fayda var?

— Onlar size uzak, bana değil.. ben istediğim zaman onları sevmediklerimin kafasına yağdırırım.. düşmanlarımı onlarla öldürürüm. Onlar benim askerlerimdir; benim kuvvetimdir.

— Senin düşmanların da mı var? Hem kim onlar?

— Herkes bana düşmandır. Çünkü ben zenginim; beni bütün erkekler kıskanırlar.

— Neden?

— Her kadın beni sever de ondan!

— Sen güzel değilsin ki!

— Ben erkeğim erkek.. hem de zengin. Servetim var, milyonlarım var.

— Ne kadar tahminen, şöyle böyle yüz iki yüz kuruş kadar mı?

— Sen deli misin be, bir milyon...

— Pekî kıyafetine baksana nasıl geziyorsun.. üstün başın pis berbat bir halde..

— Sen ona bakma, beni kıskanma..

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

— Evin var mı senin?

Âşık Memo

— Serseri neye olayım ben. İşim var, geceleri ben uyku uyumam; gönderecek yemişlerim, üzümlemlerim var. Onları hazırlıyorum geceleri..

— Hayatından memnun musun?

— Gözlerinin içi gülerken:

— Çok memnunum elbette. Memnunum bütün dünya âşık Memo'ya âşiktir, nasıl memnun olmam.. yaşasın Memo..

— Sen okur musun, yazar mısın?

— Çok her gün okurum, dünyayı ben yarattım. Ben yazıyı icad ettim, kitap gazete benim emrim altındadır.

Artık hâkimiyetinin hududu genişliyor, büyüklük merakı içinde mütemadiyen hezeyan savuruyordu.

Kimseye bir zararı dokunmayan, halk arasında dolaşan âşık Memo gibi bir çok tipler tanırız. Onların her birinin yarı kafası içinde gizlenmiş nice gülünç emeller saklıdır...

Âşık Memo :

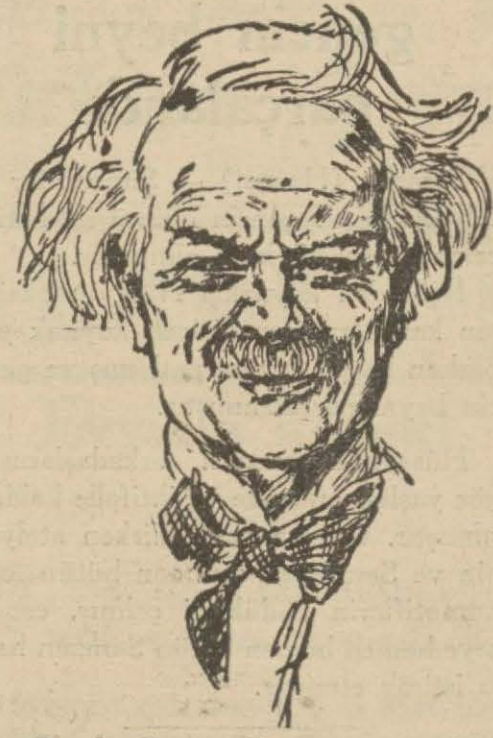
Yüksek hülya ve düşünceleri hezeyan manyaî evsafında seyredirken bir taraftan da fakirî hezeyanları eksik değildir.

Tababati ruhiyenin böyle mühim bahislerini işgal eden ve içtimaî hayatımızda tanınmağa değer ruh hastalıklarından bundan sonraki yazılarımda bahsedeceğim.

Sinir mütehassısı : Etem Vassaf

GÜNÜN ADAMI

Loyd Corç

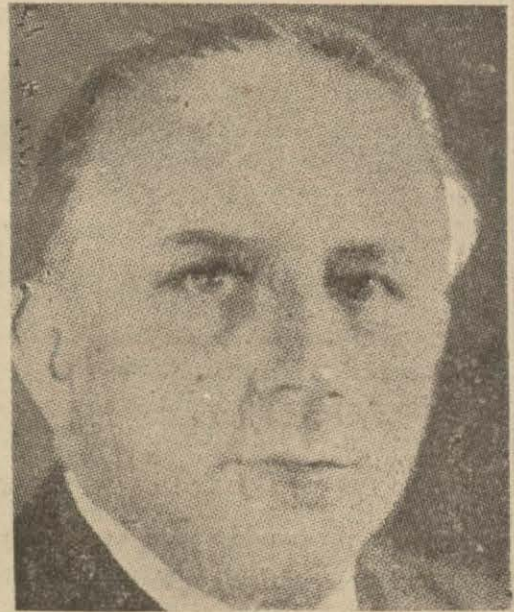
Loyd Corç, Almanyaya giderek Hitlerle bir mülakat yapmıştır. Bu münasebetle son zamanlarda gazete sütunlarında ismi geçen Loyd Corç eliyevm İngiltere Liberal fırkasının reisi. Seksen yaşına yaklaşmıştır. Siyasî hayata genç yaşında atılmış, kısa zamanda hitabetle ve kuvvetli mantığı ile şöhret kazanarak İngiliz parlamentosuna kadar girmiştir. Loyd Corç bir çok defalar nezaret iskemlelerini işgal etmiş, başvekil olmuş, umumî harpte ve mütareke senelerinde Türkiyeye karşı düşman telâkkilere saptanmış ve nihayet kazandığımız muazzam zafer yüzünden mağlûp olarak, o tarihten beri bir daha belini doğrultmamıştır.

Fırkası gayet zayıf ve âcizdir. An'aneperver İngilizler arasında onun yüzü suyu hürmetine yaşamaktadır.

Fransada günün meselesi olan dedikodu

Yeni Dahiliye Nazırı askerden kaçıp idama mahkûm olmuşmuş!

Nazır sağ gazetelerin iddialarına cevap verdi, fakat neşriyat devam ediyor

M. Salengro

Fransada, Dahiliye Nazırı Salengro aleyhinde, sağ matbuat ve bilhassa Gringoire ile Jour gazetesi müthiş bir mücadele açmışlardır.

Dava hiyaneti vataniye meselesine temas ettiği için, sağlarla sollar arasında büyük münakaşaların açılması sebebiyet vermiş ve bu dedikodu Fransanın en ufak köylerine kadar intikal etmiştir.

Malûmdur ki, Mösyö Salengro, M. Blum hükümetinin nazir erkânındandır. Sosyalist olduğu için, bugünkü muhaliflerin Fransada kolay kolay baş kaldırmalarına müsaade etmemektedir.

Hâdisе şöyle başlamıştır: Haftalık Gringoire gazetesi bir yazı neşrederek Mösyö Salengro'nun umumî harpteki hayatını karıştırmış ve kendisinin Fransız ordusunda asker bulunduğu sırada, kaçtığı ve divanharp tarafından giyaben idama mahkûm edildiğini yazmıştır.

Bu neşriyat üzerine soğuk kanlılığını muhafaza eden Salengro bu hü-

İNGİLTERENİN TARİHİ

Dünyanın en büyük İmparatorluğu nasıl kuruldu, nasıl genişledi?

Yazan: Süleyman Sıtkı

— 5 —

Yedinci Edvard 1910 senesinde vefat etmiş ve yerine oğlu beşinci Jorj geçmiştir.

1905 de mevkii iktidara gelerek 1914 senesine kadar idareî umur eden liberal fırkası, gerek yedinci Edvard zamanında, gerek halefi beşinci Jorj zamanında bilhassa işçi hayatında ıslahat yapmağa hasrı mesai etmişti. İşçi meseali ise dünyanın her tarafında olduğu gibi İngilterede de bilhassa 1900 senesinden sonra kesbi ehemmiyet etmiş, İngilterede teşekkül etmiş olan (işçi fırkası - Labour Party) de gündün güne inkişaf ederek çok kuvvetli bir fırka halini almağa başlamıştı. Nitekim bu fırka 1900 senesi intihabatında yalnız iki meb'us çıkarabildiği halde 1924 de meb'us adedi 150 ye balığ olmuştur.

Liberal fırkanın bu on senelik iktidar mevkiinde bulunduğu esnada yaptığı en mühim işlerden biri bilhassa Lordlar Kamarasında bütçe meselelerinde hukuk ve vezaifi tahdit etmiş olmasındır. Bunu da liberal kabinelerin maliye nazırı olan mahut (Loyd Corç) temin etmiştir. Liberal kabine her şeyden evvel Boer harbinin bütçede açığı ugraşmış, bunun için de vergileri tezyide lüzum görmüştü. Fakat liberaller amele sınıfını ve fakir halk tabakasını himayeyi de kendilerine gaye ittibah eyledikleri cihetle, bilhassa İngilterede pek büyük emlak ve akar sahibi olan lordların varidatını ağır vergilere tâbi tutmak siyasetini takip ediyordu.

Loyd Corcun bu yolda yaptığı kazanımlar Avam Kamarasında müteaddit defa kabul edildiği halde Lordlar Kamarasında daima geri çevriliyor, bu suretle bütçenin, umumî borçları imha faslında genişlik temini mümkün olmuyordu. Nihayet 1910 senesinde yeni intihabat yapıldı. Büyük bir ekseriyet (Loyd Corc) un noktai nazarını tasvip eyledi. Bunun üzerine Lordlar Kamarası da, halkın sarîh surette izhar ettiği reyî karşısında boynunu büktü, ve bütçe meselelerinde Avam Kamarasının kabul ettiği kanunları geri çevirmek salâhiyetini kendi kendinden nez'e razı oldu.

Lordlar Kamarasının bütçe meselelerinde asırlardanberi muhafaza ettiği kuvvetli salâhiyetinden vaz geçmiş olması, İngilizlerin fitratan muhafazakâr olmalarına rağmen, terbiyeî siyasiyelerinin ne kadar yüksek olduğuna ve sırası geldiği vakit halkın rey ve arzusunun nasıl inkiyat ettiklerine bir delildir.

sarsıntısız payidar oluyor.

İngilizlerin bugünkü maddî ve iktisadî kuvvetlerinin esaslarına gelince bu

esaslar bilhassa on dokuzuncu asırda kurulmuş ve inkişaf etmiştir. Meselâ İngiltere o asrın ilk kısmında, donanması için istinat noktalarını tedarik ve tesisi ile iktifa etmiştir, ki bunlar da (Asansiyon, Malta, Sengapur, Aden, Kalkland adaları ve Hong - Kong) dur.

Asrın ikinci kısmında da emperyalizm fikirleri büsbütün vüs'at kazandığında o fikrin icabatına göre Asyada Hindistan hududu Efganistana kadar tevsi ve takviye olunmuş, Basra körfezinde yeni istinat noktaları elde edilmiş, Afrikada evvelâ 1882 de Mısır işgal edilmiş, 1890 da Suda kıtası zapt ve istilâ olunmuş, Afrikanın cenubunda Ümitburnu müstemlekesi Transüvalın işgalile tevsi edilmiştir.

İngiltere 1914 senesi harbine, Belçikanın Alman orduları tarafından işgali üzerine iştirak etmiştir. Belçika, Avrupada İngilterenin en nazik noktasıdır, çünkü bu memlekete kuvvetli bir devlet hâkim olursa, İngilterenin daima kendi denizi ve geçidi addettiği Manş denizinde emniyeti kalmaz. Bundan dolayıdır, ki İngiltere Napolyon devrinde hiç bir vakit «Fransa ile sulha yanaşmamış, çünkü Napolyon hiç bir vakit Belçika sahillerinin işgalinden vaz geçmemişti. Gene bundan dolayıdır, ki İngiltere, 1836 tarihinde beş büyük devletin iştirakile Belçikanın bitaraflığı muahedelerini tanzim ve imza ettirmişti.

Almanlar işte İngilterenin Belçika bitaraflığına verdikleri bu ehemmiyetli takdir ettikleri için Belçikayı işgalden çekinmemişler ve bu da İngilterenin derhal harbe girmesine sebebiyet vermiştir.

Harbi umuminin safahatı ve İngilterenin harpte oynadığı rol ile, harbin netayicinde temin ettiği menafî malûmdur.

Harbi umumî esnasında İngiltere harici ve dahilî siyasetinde en büyük rolü Loyd Corç oynamıştır. Harbin bîdayetinde mühimmat nazırlığı ve sonra Harbiye nazırlığı vazifesini görmüş olan Loyd Corç 1916 senesinde muhafazakârlar ile liberallerden müteşekkül bir kabine teşkil ederek başına geçmiş ve harbi bu kabine ile idare ettiği gibi, harpten sonra daha dört sene gene muhafazakârlar ve liberallerin ittibahında istinat ile 1922 ye kadar iktidar mevkiinde kalmıştır. (Loyd Corç), harbi umumîden sonra Versay muahedesile İngiltereye, belki harbe iştirak eden her milletten ziyade menfaat teminine muvaffak olmuştur. Fakat onun bu menfaatperestane hareketi nihayet umumî sulhun esaslı olarak takarrürüne mâni olmuştur, denilebilir.

(Arkası var)

GÖNÜL İŞLERİ

İki kalb orasına Mesafe girmesi aşkı Ekseriya öldürür

Gölcükten bir mektup aldım. İmzası Ri. diyor ki:

«Beş senedir bir kızla sevişiyorum. Bu müddet zarfında ne o, ne ben bir başkasile konuşmadık. Fakat bir müddet evvel mecburen buraya gelişim münasebetlerimizin samimiyetini bozar gibi oldu. Ben ona muntazaman mektup yazıyorum, halbuki o, mektuplarımı almadığını söylüyor, beni ihanetle itham ediyor. Halbuki hiç böyle bir şey yok. Ne yapayım?»

Eskiden söndürülmeyecek bir aşk hastalığına tutulanlara seyahat tavsiye ederlerdi. Bu reçete bugün dahi tazeliğini muhafaza etmektedir. Ve tecrübe ile sabit olmuştur ki iki kalbin arasında uzun mesafeler girmesi, aşkı ekseriya öldürür. Gözden irak olan gönülden de irak olur, derler, yanlış değildir. Sevdığınız genç kızın ayrılıma bir vesile aramakta olması muhtemeldir. Fakat bu tak-

dirde de tek bir veda mektubu ile iktifa etmesi lâzımdır. Diğer taraftan gönderdiğiniz mektupları hakikaten almamış olmasına ihtimal veremiyorum. Maamafih Gölcük denilen yer işte şurasıdır. Bir cumartesi akşamı hafta tatilinden istifade ederek İstanbul'a gelsenize..

Ankaranın bir mektup: S. M. P. diyor ki:

Sevgilim henüz 18 yaşında. Münasebetimiz, tanışıklığımız ve sevgimiz hep uzaktan. Maksadımız evlenmek. Ailesine müracaat ettim. Vermediler. Bilvasita müracaatımı tekrar ettim. Gene red cevabı ile karşılaştım. Kız ve ben yas içindeyiz, ne yapalım?

Yapılacak tek bir tavsiye var: Sizi gayri meşru ve gayri dürüst bir yol göstermem. Ret cevabının esbabi mücbesbi olmak lâzım. Bilvasita aileye tekrar müracaat ediniz. Sebepi öğreniniz. Mahzurlar varsa izaleye çalışınız.

TEYZE

SİNEMA

İngilterede Kurulan Holivut

İngilizler Amerikalılarla daha şimdiden rekabete başladılar, dünyanın en büyük sanatçıları angaje ediyorlar

Bundan iki üç sene evveline gelinceye kadar İngilterede belli başlı bir sinema sanayii mevcut değildi. İngiltere ve cesim müstemlekeleri muazam Amerikan sinema prodüksiyonunun en mühim müşterileri idiler...

Sanayi her şubesinde pek mümtaz mevki işgal etmiş olan İngilizler, nihayet bir İngiliz sinemacılığı yaratmak lüzumunu hissetmişler ve hemen işe koyulmuşlardır.

Sırf hususi sermayelerle teşekkül eden İngiliz sinemacılığı az zaman sonra İngiltere hükümetinin kıymetli yardımına mazhar olmuştur.

İlk büyük ve modern İngiliz stüdyoları Elstree'de kurulmuştur. Bu stüdyoların kuruluşunda Holivud'un planları ve tekniği nazarı dikkate alınmıştır.

Bu stüdyolara son zamanlarda bir kaç stüdyo daha inzıam etmiştir. Bütün bu stüdyolar pek büyük bir faaliyetle çalışmaktadırlar.

Şimdiden İngilterede ve İngiliz müstemlekelerinde İngiliz filmleri yer tutmağa ve dolayısıyla Amerikan filmlerine muvaffakiyetle rekabet etmeye başlamışlardır.

İngilizlerin bu işe ne kadar ehemmiyet verdiklerini anlatmak için yalnız şu izahat kâfi gelir zannındayız:

1936 - 1937 sinema mevsimi prodüksiyonu masraflarını karşılamak için sinema sanayiine tahsis edilen meblâğ: 4,000,000 İngiliz lirası yani bizim paramızla: 25,200,000 Türk lirası.

Bu sene yapılan filmler gerek adet gerek cins itibarile geçen seneninkilere çok faikdir.

İngiliz stüdyolarında çalışan artist ve figüranların sayısı 6,000 i geçmektedir.

Halihazırda İngilizlerin en büyük stüdyoları Denham'dadır. Denham, daha geçen seneye kadar Cuckinggoms-hire muntakasında ismi anılmaz küçük bir köydü.

Halbuki şimdi dünyanın belki en modern stüdyoları orada kurulmuş bulunmaktadır.

Bu stüdyoların cesameti hakkında bir fikir edinmek için buraları gezen bir ecebi muharririn söylediklerini nakletmekle iktifa edeceğiz:

«Denham» stüdyolarını çepeçevre gezmek ancak bir Maraton koşucusunun harcı olsa gerek...»

Denham stüdyolarını inşa eden, Jack Ohey'dir. Holivudda Metro, Goldwin, Mayer stüdyolarını ve Warner Bros stüdyolarını inşa eden gene bu zat idi...

Jack Okey, (Holivud) daki stüdyolardan daha mükemmel, daha cesim bir eser vücuda getirmek istemiş ve hakikile de muvaffak olmuştur.

Denham stüdyolarında 7 büyük sahne vardır... Stüdyoların elektrik santrali büyük bir şehrin elektrik cereyanını temin edecek kudrettedir...

Stüdyonun lokantasında günde 1.200 öğün yemek verilmektedir.

Dekorasyon atelyesinde 100 usta marangoz çalışmaktadır.

İngiliz sinema sanayii şefleri yalnız İngiliz san'atkarlarile gayeye erişilmiyeceğini takdir ettiklerinden mühim sinema sanayiine sahip olan memleketlerin mümtaz san'atkarlarını gayet müsait şartlarla talep etmektен çekinmemişlerdir.

İngilizler, çevirdikleri filmlerin haric piyasalarda dahi revacını temin etmektен istediklerinden beynelmilel mahiyette prodüksiyonlar yapmaktadırlar. Pek yakın bir âtide Amerikan filmlerine yüzde yüz rekabet edecekleri muhakkaktır.

O. T.

San'attaki kudreti ve vücudunun tenasübü ile meşhur güzel yıldız Klodet Kolber en son çevirmiş olduğu: «Patronum kocam!» filminde - Kemal film -

Yeni filimler

Con Kravford ilk defa tarihi bir filmde oynuyor

Holivudda çevrilmeleri bitmek üzere olan filmler şunlardır:

1 — (Cesur kaptan). İngiliz muharriri Rüdya Kipling'in eserinden. Baş roller: Spencer Tracy ve Freddy Bartolome taraflarından yapılmıştır.

2 — (Ağabeysinin karısı) - Barbara Stanvik ve Rober Taylor tarafından.

3 — (Geceleyin işitilen seda) - Lionel Barrymore tarafından. Büyük bir av filmi.

4 — (Şafakta vukubulan dram) - Madge Evans - Çester Moris tarafından.

5 — (Ökse) - Doreta Yung Levis Stove ve Franso Tone taraflarından.

6 — (Şâhane kız) - Con Kravford - Rober Taylor, Franso Tone.

İlk defa olarak (Con Kravford) bu filmde tarihi bir rolde oynayacaktır.

(Beyaz melek)

Geçenlerde (Son Posta) da bahsedilen (Beyaz Melek) filmi geçen hafta Nevyorkta ilk defa gösterilmiştir. Bu film (Salibiahmer) Cemiyetini kuran ve Kırım muharebesinde pek büyük kahramanıklar gösteren meşhur İngiliz hasta bakıcısı (Florans Nahtingal) in hayatını tasvir etmektedir.

Bu meşhur İngiliz hastabakıcısına (Lâmbalı kadın) ismi verilmiştir... Çünkü geceleri harp meydanlarında yaralıları bir yağlı lâmba ışığı altında aramaktaydı... Bu filmin baş rolü Key Francis tarafından yapılmıştır.

(Son Posta) nın sinema meraklısı okuyucularına...

Sinema mevsiminin başlamasına bir kaç gün kalmıştır. Bu sene (Son Posta) sayın okuyucularına gerek filmler, gerek sinema hareketleri hakkında en yeni ve en mühim havadisleri günü gününe verecektir. Sinema san'atkarlarının ve filmlerin en mutena fotoğraflarını sırasile basacaktır. Bunlardan başka bir çok yenilikler hazırlanmaktadır.

(Son Posta) sinema muharriri okuyucularının emirlerine ânadedir. Sorulan her suale cevap verecektir.

Avusturya

Nevyorkta bir sinema salonu açtı!

Avusturya sinemacılığı henüz Amerikan yahut Alman sinemacılığı kadar inkişaf etmemiş olduğu halde Avusturya stüdyoları çok güzel ve çok özlü filmler vücuda getirmektedirler.

Fakat buna rağmen bu filmler müthiş rekabet yüzünden muhtelif ve mühim sinema piyasalarına sürülmekte ve bu yüzden maliyet fiyatlarını bile kurtaramamaktadırlar.

Sinemannın aynı zamanda en mükemmel bir propaganda vasıtası olduğunu lâyıkı vechile takdir eden Avusturya hükümeti, maarif nezareti bütçesinden ödenmek üzere, (Nevyork) da büyük bir sinema salonu kiralamıştır. Bu sinemada hep Avusturya filmleri geçirecektir.

Programların şu suretle tertibi kararlaştırılmıştır.. Evvelimde: Avusturya manzaraları veya Avusturyadaki hâdiseler, sonra: Avusturyada çevrilen filmler gösterilecektir.

Beynelmielel Film müsabakası

Senede iki defa İtalyada (Venedik) ghrinde tertip edilmekte olan beynelmielel film sergisi bundan bir ay kadar evvel açılmıştır. Bütün memleketlerin sinema muhitlerinde pek büyük bir alâka ile karşılanan bu sergide bir de müsabaka yapılmıştır.

Bundan on gün evvel biten müsabakada kazanan filmleri (Son Posta) okuyucularına bildiriyoruz:

1 — Mussolini kupası denilen en büyük mükâfata kazanan film: Kaliforniya İmparatoru adındaki büyük Alman filmidir.

2 — En güzel dökümanter film: (Dünya Gençliği) adındaki Alman filmidir. Bu film meşhur Alman san'atkarı Leni Rifenştal tarafından çevrilmiştir.

3 — En güzel müzikli film: (Nihal Anlaşma) adındaki Alman filmidir.

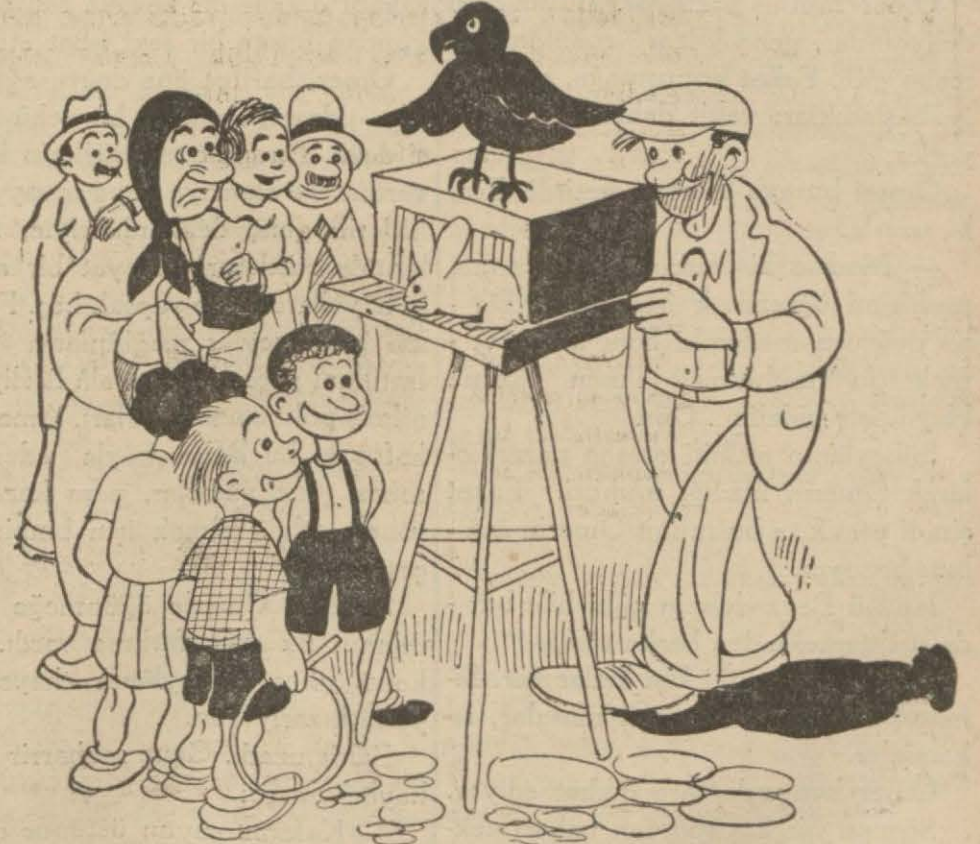
4 — En usta sahne vazıı: Fransız san'atkarı Jack Feder, (Kahramanların kermesi) filmi dolayısıyla.

5 — En iyi akteris: Fransız san'atkarı Annabella (Silâh başına) filmindeki rolü dolayısıyla.

6 — En iyi aktör: Amerikan san'atkarı Pol Muni Amerikada çevrilen (Pastorun hayatı) dolayısıyla.

Kırk paraya bir niyet...

Karadenizli kalaycı renkli kâğıtta: «Artık kavuşacaksın kara gözlü geline,, kelimelerini okuyunca bayağı utandı. Mamafih küfesini sırtlarken adamakıllı memnundu

Müstatil kafes üç müsavi parçaya ayrılmış: Birincisinde kahve rengi bir ada tavşanı, orta bölmede kırmızı boyunlu bir saka kuşu, üçüncü parçada da tüyleri menevişli bir güvercin.

Müstatil kafesin üstünde bu seyyar talih dükkânının en enteresan mahlûku tünemiş: Kıvrık gagasile müstebit bir hükümdar kadar mağrur bir çaylak.

Kenarda duran bir hitiyar kadın tam yaklaşıırken:

— A... Üstüme iyilik sağlık, dedi, kartal mı, Akbaba mı nedir o alâmet, bağlı bile değil.

Mal sahibi:

— Bir şey yapmaz bizim kartal, hanımteyze.. diye temin edince yaklaştı.

— O da niyet çekiyor mu ?

— Vızır, vızır.

— Kaça bir niyet?

— Kırk para valide!

— Haydi çeksin bakayım.

Adam, üstünde küçük küçük niyet kâğıtları duran tahtayı eline almadan evvel, bir çekmece açtı. İçinden fındık büyüklüğünde bir hamur parçası aldı. Atmacaya koklattı.

Kocaman mağrur kuşun aç olduğu anlaşılıyor. Kutunun üzerinden niyet kâğıtlarının durduğu yere atladı. Hamur parçasını hak etmek için gagasile bir kâğıda dokunmak lâzım geldiğini öğrenmiş olacak ki rengârenk kâğıtlardan bir tanesini yerinden çıkardı. Hamuru yuttu. İki tarafına sallanarak tekrar yerine döndü.

Kadın (Allah Allah) diyerek kâğıdı evirip çevirdi. Okutacak adam arıyor:

— Ver teyze, dedim, ben okuyuveririm sana.

Ve okudum:

[Sana bu niyet iyi haberler getiriyor. Tayyare kurumumuzun memlekete yaptığı büyük iyilikleri düşün ve ey niyet sahibi, sen de bir tayyare bileti al. Hiç ummadığın zamanda zengin olursun.]

— İnşallah eşref saattir. Ver oğlum o niyeti bana. Eve gider gitmez bizim oğlana bu hafta muhakkak bir bilet alırayım.

Tenha sokağın köşesinde hatırı sayılır bir kalabalık toplanmıştı. Bir seyyar kalaycı kocaman küfesini kenara bırakarak yaklaştı. Bu belli ki alışık bir adam:

— Güvercin hani? Güvercin yoksa niyet on para etmez. Geçen sefer memleketten haber gelecek dedi idi de, haber geldi.

— Güvercin hiç olmaz olur mu arsan ? İşte güvercin.

Güvercinin kapağı açıldı, bir miktar mısır tanesi gösterildi. Menevişli güvercin daha usta. Niyet kâğıdını sahibi alıncaya kadar gagasının arasında tutuyor. İşte Karadenizli kalaycının niyeti:

Bahtını aldın eline, Bakma gurbet yeline; Artık kavuşacaksın,

Kara gözlü geline.

Bayağı utandı. Küfesini sırtlarken baktım, işi yüzde yüz çamurdan çıkarmış gibi memnun. (kara gözlü yavukluyu) telile duvağıle artık avucunun içinde saydığı belli.

— Günde 25-30 kuruş çıkarıyoruz, diyor. Bütün bu takımı taklavatı (15) liraya aldım. Ah, hayvanları terbiye etmesini bilemiyorum yoksa. Derdim günüm bu. Öyle ya, mübareklerden biri kalıbı dinlendirse işim bozulur. Dördü arkası arkasına kakırdasa hapi yuttum hani.

Şu koca oğlan - çaylağı gösteriyor - et yer, hamur yer. Tavşana bisküvi, şalgam falan vereceksin, saka malûm kuşyeminden başka bir şey koymaz ağzına. Güvercinime sade mısır veririm. Niyet kâğıtlarını da hususi matbaasının da basarlar. Oradan para ile alırız.

Kucağında küçük bir çocukla hizmetçi kılıklı bir kızcağız geldi. Biz konuşurken kafesi uzaktan epey seyretti. Sonra tavşanı göstererek:

— Bu da çekiyor mu? diye sordu.

— Çekiyor mu ne kelime küçük hanım, çeksin de gör.

Kızcağız kırkığı verdi. Fakat şartı var:

— Sen dur, ben açacağım kapağı hayvancığıza, karışma.

— Neme lâzım. Kapağı sen aç. Ben elimi bile sürmem. Sade şu bisküviti koklat.

Bayan kafesin kapağını açtı. Bisküviti koklattı. Sarı ada tavşanı, kocaman kulaklarını sağlı sollu oynatarak ortaya çıktı. Niyet kâğıtlarının üzerinde epey dolaştı. Sonra minik dudaklarile kırmızı bir niyet çekerek orta yere bıraktı. Bisküvit parçasını alınca tekrar kafese döndü.

Kızcağız kâğıdı okudu. Memnun olduğu yüzünden belli. Buruşturup atmağa gönülrü razi gelmemiş. olacak ki tekrar katlayıp niyetçiye verdi:

— Bunu yerine koyarsan olur mu? dedi.

— Eksik olma kızım, olur elbet.

Kucağı çocuklu niyet sahibi uzaklaşınca kâğıdı aktım.

Bu niyet hakikaten dehşetli bir şey. Bakın ne yazıyor:

Kızım yüzün gülecek, Kaderin yükselecek, Sana bu yıl muhakkak, İyi bir eş gelecek.

Günde 30 kuruş kazanmak için insanları mânen olsun bahtiyar eden adamı selâmlayıp uzaklaştım. Biraz daha dursam bir kırkılık da ben verip saka kuşundan bir niyet de ben istiyecğim.

İstikbalden iyi haberler almak, dayanılır şey değil vesselâm.

K. T.

Yazan: Orhan Selim

KAN KONUŞMAZ!

Son Postanın Edebi Tefrikası: 83

Ömer müthiş sıkılıyor. Bütün bu delikanlılar, genç kızlar sokaktayken resim gibi. Fakat konuşmağa, gülmeğe başladıkları vakit dehşetli iç sıkıyorlar.

Ömeri buraya Süheylâ getirdi. Zorla, ısrarla.

— Madem ki benim arkadaşlarımı, muhitimi öğrenmek istiyorsun. Da ha doğrusu mademki beni adam etmek için muhitimi bilmen lâzım.. Haydi işte gidelim.. Gör.

Süheylânın muhiti esasen nazari olarak Ömerin kızdığı muhitti. Fakat şimdi pratik te bu muhit Ömerin âsâbını bozuyor.

Hüsnü Beyzadelerin oğlu bile burada mekteptekinden başka türlü.

Odada on, on iki kişi kadar var. Sinema dekoruna benzeyen masalar, iskemleler.

Ömer konuşulanlara dikkat ediyor.

Şişman bir kız spordan bahsetmekte. Bütün rekor kırıcı Avrupa ve Amerika kadın sporcularının isimlerini biliyor ve bunları öyle bir söyleyişle var ki..

Gramofonda bir dans havası çalıyorlar. Ömerden başka hepsi dansa kalktı.

Süheylâyla danseden delikanlı yirmi dört yaşlarında var. Kıza öyle sokuluyor ki Ömerin kan tepesine çıkıyor. Süheylâ da bunun farkında. Arasıra delikanlının omuzu üstünden Ömere bakıp gülümsüyor.

Dans bitince Süheylâ Ömerin yanına geldi. Ömer boğuk bir sesle:

— Gidelim burdan, dedi. Öğrendim yeter.. Bir daha da böyle yerlere zor ayak atarsın..

Süheylâ hep aynı gülümseyişle:

— Ayıp olur Ömer, diyor.. Biraz daha oturalım.. Şimdi çay içeceğiz..

Ömer çay içmek denilen şeyin bu kadar belâli olabileceğini düşünmemişti. Pastaları, bisküvileri nereye koyacağını şaşırıyor. Herkes kendisile alay ediyormuş gibi geliyor ona..

Demin Süheylâyla danseden ve genç kıza lüzumundan fazla sokulup, Ömerin kanını tepesine sıçratan delikanlı şimdi dünyadan uzak, kırılmış bir sesle konuşuyor:

— Hayat bir aynanın içine düşen rüya gibi. Dün (...) beydeydim. Üstad altmış yaşında. Ve altmış senenin hesabını, neticesini ne derin bir cümleyle anlattı. Dedi ki: «Uğraştık, dindindik, yazdık, söyledik, neler için mücadele etmedik. Fakat şimdi anlıyoruz ki hepsi boşmuş. Hayat arzularımızın dışında akıp gidiyor. Biz boşuna yoruluyoruz!»

Etraftakiler, bilhassa sporcu isimleri mütehasısı şişman kız bu sözleri alâkalı olmağa çalışarak dinliyor. Fakat bahis biraz daha uzarsa içlerinin sıkılacağı belli.

Süheylâ Ömerin yanında oturuyordu. Bilhassa yüksek sesle sordu:

— Sen ne dersin bu fikre Ömer?..

Ömer:

— (...) beyin fikirlerini çok beylik buluyorum, dedi.

(...) beyin fikirlerini nakleden genç muharrir, bir gözünü sinirli sinirli kırarak Ömere baktı.

Ömer:

— Evet, dedi. Bizim sınıfta Şadi isminde bir delikanlı vardır. Boyuna döner durur. Sınıfta iki sene kalmandan imtihan verdiği olmamıştır. On dokuz yirmi yaşlarında bir şey.. Ama o da (...) beyin fikrinde. Yani demek istiyorum ki bu sözleri söylemek için altmış yıllık bir hayata ihtiyaç yok.

Gözleri ışı ışı, Süheylâ Ömere bakıyor.

Sinirli genç muharrir sigarasının külünü üfliyerek, cahilin cehlini yüzüne vurmağa mecbur olmuş bir âlim edasıle:

— İyi ama, küçük bey, dedi, bu sözleriniz mektep arkadaşınızın çok

şayanı dikkat bir zekâyâ sahip olduğundan başka bir şeyi isbat etmez..

Ömer, hafifçe öne doğru eğildi:

— Hayır, dedi, bu bir zekâ meselesi değil. Bu çeşit tefelsüflerin kaynağı vardır. Ve ekseriya buna muayyen muhitlerin genç delikanlılarıyla, ihtiyarlarında rastlanır. «Hayat bir aynadaki hayallerdir. Ne yapsak boş. Falan filân gibi» şeyler mağlûpların lâfıdır. İmtihani geçemiyen ukalâ liseliyle, yenilmiş politikacının lâfları. Ama Ne tuhafır ki bu lâfları böyle ederler de, sonra gene yazırlar, para kazanmak, şöhret sahibi olmak için binbir dolap çevirirler.

Süheylâ Ömerle öğrenmeğe başladığının ilk defa farkına vardı. Ömer konuştuğuk Süheylânın heyecandan yüzü kızarıyordu.

Bahis uzadı. Genç muharrir en nihayet Ömere:

— Kafamız suyun üstünde delikanlı dedi. Derinliğe inmek için daha çok ağırlaşması lâzım..

Ömer güldü:

— Öyle olsun, dedi. Boyalı, yaldızlı söylene de tahkir daima tahkirdir. Ama sizin beni tahkire kalkışmanız da gayet tabii. Bahsi kapatmış oldunuz. Ya suratınıza bir tokat aşkretmem lâzım, yahut gülmem. Şimdilik gülmeyi tercih ediyorum.

Gramofona yeni plâk konmuştu.

Ömer ayaga kalktı:

— Ben gidiyorum Süheylâ, dedi. Ev sahiplerine Allaha ısrarladığı söylerisin..

Süheylâ Ömeri bırakmadı. Beraber çıktılar.

(Arkası var)

Yunanistanın kalkınması**General Metaksas: "Hedefimize varmaya azmetmiş bulunuyoruz," diyor**

Atina, 8 — Dün akşam Selânikte şerefine verilen bir ziyafette, Bay Metaksas siyasi bir nutuk irad ederek demiştir ki:

«4 Ağustosta Yunanistanda büyük bir değişiklik vukua gelmiştir. Ve bu değişiklik, Yunan tarihi için yeni bir devre açmıştır.

Bu büyük değişiklik kan dökülmeden vukua gelmiştir. Bu değişiklik esasen beklenilmekteydi. Bazı kimşeler bu değişikliği geçici santyorlar. Halbuki hükümet kuvvetli ve daimidir.

4 Ağustosta vukua gelen değişikliğin ikinci sebebi de, Yunanistanda komünistlerin artmasıdır.

Biz, sabrın son raddesine kadar vardık ve ancak artık bir saat bile beklemek mümkün olmadığını anladığımız zamandır ki, tam bir azimle devrim yaptık.

Biz, hedefimize varmaya azmetmiş bulunuyoruz. Hedefimiz, Yunanistanın kalkınmasıdır.

Yunanistanda mali tedbirler

Atina, 8 (Hususi) — Döviz alım satımını tanzim için yeni tedbirler alınmıştır. Yabancı bankaların döviz alıp satmaları menedilmiştir. Neşredilen tebliğe göre döviz muamelesi yalnız Milli Yunan, Atina, İoniki, Ticaret ve Ahalî bankaları tarafından görülecektir.

Fas Mücahidi Abdülkerim serbest bırakılmamış

Paris, 8 (A.A.) — Müstemlekeler bakanı, Abdülkerimin Fransız hükümeti tarafından serbest bırakılmış olduğunu bir kere daha yalanlamaktadır.

Maarif Vekili Ankaraya gidiyor

Ankara, 8 (Hususi) — Maarif Vekili Saffet Arıkan Cuma günü İstanbuldan ayrılacak ve Cumartesi günü buraya gelecektir.

Küçük Kralın Büyük Memleketinde

(Baştarafı 2 inci sayfa)

nü kabul ve bir misafirperverlik göstermişlerdir.

Matbuat müdürü umumisi muhterem dostumuz Mösyö Lukoviçin hazırlayıp ta, çok zarif bir şekilde matbu olarak bizlere dağıttığı programa nazaran on beş gün sürecek olan misafirliğimiz esnasında Yugoslavyanın hemen her tarafını gezmiş bulunacağız.

Tatbik edilecek zengin ve cidden çok enteresan program şudur:

Pazar 6 Eylül: Banjicada askerî geçit resmi.

Pazartesi 7: Avala dağında meçhul askeri ve Oplenaçta kral Aleksandrın türbesini ziyaret.

Salı 8: Belgrad şehri için Topçidere Milli Banka matbaasını ziyaret; Skupçina reisi tarafından ziyafet; gece bizim sefarette kabul resmi.

Çarşamba 9: Zagrebe hareket ve muvasalat.

Perşembe 10: Ljubljana ve Bled şehirlerini ziyaret.

Cuma 11: Geceyi Bledde geçirecek gazeteciler buradan tekrar Zagrebe dönecekler, cumartesi Suşaka varıp oradan vapurla, 26 saat Dalmaçya kıyılarında seyahatten sonra, pazar akşamı 6,30 da Dubrovnik'e varacaklardır.

Pazartesi 14: Dubrovnik gezilecek, salı günü otomobillerle, eski Karadağın payitahtı olan Çetineye gidilecektir.

Burada bir gece geçirilerek, ertesi çarşamba günü Niyeguşi ve Kotor yolu ile Hercegnoviye, oradan da Saray Bosnaya gidilecektir.

Cuma sabahı buradan kalkılıp Vrnjačka Banja'ya varılacak, cumartesi Nişe hareket edilecek, pazar günü de ana yurdumuza dönmek üzere Nişten trene binilecektir.

Görüyorsunuz ki program doludur.

Ve bu program bana, dost Yugoslavyayı iyice görüp, daha yakından tanımak fırsatını verecektir.

Bittabi, gördüğüm yerler ve edindiğim intibalar, Son Postanın muhterem okuyucularını da hiç şüphesiz alâkadar edeceğinden bunları peyderpey, yoldan size bildireceğim.

*E. Talu***Yugoslav Başvekili memleketimize geliyor**

(Baştarafı 1 inci sayfa)

B. Falih Rifki bu akşam İstanbul saatle saat onda Belgrad radyosunda bir hitabe iradetmiştir.

Falih Rifki bu hitabede, Türk gazetecilerinin Yugoslavyada gördükleri hüsnü kabulden dolayı teşekkür etmiş, «kendimizi, kendi vatanımızda hissediyoruz» dedikten sonra şunları ilâve etmiştir: «Yugoslavyanın saadeti samimiyetle isteriz, neş'eli ve nikbin Yugoslavya mes'ud olacaktır.»

Türkiye elçisi Ali Haydar Oktay, dün akşam gazetecilerimizin şerefine bir ziyafet vermiş, bu ziyafette Yugoslav ricalinden bazıları da hazır bulunmuşlardır.

Türk gazetecileri yarın Zagreb, Slovenya, Eski Karadağ ve Bosna-Hersek'te ziyaret etmek için Belgrad'dan hareket edecekler ve 21 Eylül'de İstanbul'da bulunacaklardır.

Yağmurlar Ege mntakasında büyük tahribat yaptı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

kadar devam etmiş, ufak bir zararı bile mücip olmamıştır.

Buna mukabil bağ mntakalarından gelen haberlerde yağmurların mühim hasarat yaptığı bildirilmektedir. İzmir civarında sergilerde bulunan 65000 çuval üzüm mahvolmuştur.

Manisa mntakasına düşen yağmurlar da büyük hasarat yapmıştır. Zarar gören üzümlerin miktarı 10 bin tondur.

Bunun neticesi olarak bugün üzüm piyasası bir kuruş yükselmiştir.

İzmir, 8 (Hususi) — Panayırda Sovyet pavyonunun yandığına dair bugün şehirde çıkarılan şayiinin aklı olmadığı anlaşılmıştır.

Mehmet çavuşun anası yardım bekliyor!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

katine hasret çektiği belli. Fakat ne avucunu, ne de ağzını açmıyor. Sada-kayla apartman yapıtrınların beylik dualarını ezber bilmediği aşikâr. Boy-nunda merhamet dilenen bir yüzüz büküklüğü yok. Hattâ bilâkis, yorgun başında, — başka bir yer bulamadığı için — kenarına bağdaş kurduğu kaldırma meydan okuyan bir diklik var.

Ben, bu mağrur, bu dik başlı sefalet karşısında, merhametten fazla hürmet duyuyorum. Anlıyorum ki o, merhameti maden gibi işleten, profesyonel ve mektepli dilencilerden değil.

Ve belli ki dilenmeğe mecbur kalacak kadar biçare, fakat dilenemeyecek kadar da mağrur.

Bir ses kulağıma, adımı fısıldıyor: Anafartalarda, bir sürü düşmana bir manga askerle kafa tutan Mehmet çavuşun anası..

Hani şu, şereflî namına diktiğimiz âbideyi az gördüğümüz, küçük gördüğümüz büyük şehidin anası!

★

Ben bu en korkulu kâbusları lezzetli bırakan müthiş rüyayı dün, Babîli yokuşunun kenarındaki asırlık Yahudhanenin, veremli göğüs gibi inleyen harap merdivenlerinden inerken gördüm.

Eğer, on beş yaşında iş sahasına atılan kızı yardım edemeseymiş,, biz bu rüyamın müthiş bir hakikat oluşu-

Kadıköyde Müessif bir Otomobil kazası

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Otomobil tam Kızıltopraktan geçerken yolun ortasına birdenbire bir araba çıkmıştır. Otomobil şoförü E-

min bu arabaya çarpmamak ve arabayı arabacıya kazadan korumak için direksiyonu sola kırmış, faka direksiyonu iyi idare edemediği için otomobil olanca sür'atle sol taraftaki ağaçlara ve tramvay direğine çarpmıştır. Müs-

deme çok şiddetli olmuş, Maraş Saylavı Mitat'ın başı hızla otomobilin arkasına çarpmış ve Bay Mitat derhal bayılmıştır. Refikası da bu sadamenin tesirile ehemmiyetli surette yaralan-

mıştır.

Otomobilin sol tarafı parçalanmıştır. Şoför kazayı müteâkip şaşırmış, ne yapacağını bilememiştir. Bu esnada kaza yerinden geçmekte olan Ekonomi Bakanı Celâl Bayar'a ait boş otomobil durmuş, ve derhal Maraş Saylavı ile refikasını alarak sür'atle Nümune hastanesine nakletmiştir. Şoför de yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır.

Hastanede kazazedelere derhal lâzım gelen tedavi yapılmış, gerek Bay Mitat, gerek refikası Bayan Naime ihtimamla muayene edilerek lâzım gelen tedbirler alınmıştır. Operatör M. Kemal de derhal hastaneye celbedilmiş ve hastaların başından ayrılmamıştır. Maraş Saylavının yarası yoktur, fakat şiddetli sademenin tesirile nezfi dimağtı vukua geldiği anlaşılmıştır, mamafi henüz bu teşhise kat'i nazarla bakılmamaktadır, saylav baygın bir halde yatmaktadır.

Müessif kaza derhal duyulmuş, derin bir teessüre düşen dostları hasta neye koşarak kazazede saylavla refikasını ziyaret etmişlerdir.

Bu meyanda Atatürk'ün hemşireleri Bayan Makbule, Ekonomi Bakam Celâl Bayar, Milli Müdafaa Bakanı General Kâzım Özalp, saylav Kılıç Ali ve Osman zâde Hamdi de hastaneye gitmişlerdir.

Maraş Saylavı Mitat saylav Kılıç Alinin eniştesi, Bayan Naime de hemşireleridir. Son Posta teessürle kaydettiği bu müessif kazada yaralanan saylavımızla refikasına âcil şifalar temenni eder.

★

Son dakikada memnuniyetle öğrendiğimize göre saylav Mitat'ın umumi

nu görmek felâketine çoktan uğrayacakmışız.

Büyük Türk şehidinin anası, şu anda, «ölümlük dirimlik» diye boğazından kısıp, kapalı çarşıda boşaltılmış sandığına attığı son kurusuları yemekteditir.

Çünkü yatağa düşen, biçare kızının gün geçtikçe incelen dizlerinde, gündelik nafaka peşinde koşmak takat kalmamıştır.

Bu itibarlardır ki, eğer on beş yıldır hazin bir lâkaydinin göğüslerimize kavuşturduğu ellerimizi, bu geciken borcu ödemeğe davrandırmazsak, o müthiş rüyamın tahakkukunu görmemiz, takvimden üç beş yaprağın kopmasına kalmış demektir.

Cins armut, veya iri kabak yetiştirilenlere bile merasimle mükâfat dağıtacak kadar kadirşinas ve cömerd davranabilen bizler, memleketin en yiğit çocuklarından birini yetiştirmiş bir ananın avuç açtığı görmemek için katılmaya bile katlanabiliriz.

Maamafi, kuvvetli bir ümit, endişemi gideriyor.

Çünkü Yahudhane merdivenlerinde gördüğüm korkunç rüyamın tahakkukundan kurtulabilmemize; bilyüklerimizin gözlerini bu satırlara listirecek bir tesadüf yetecektir kanaatindeyim.

Naci Sadullah

İtalyada Manevralardan Sonra bir ses:

(Baştarafı 1 inci sayfa)

askerî sınıf teşkil ettiğini ve bu 35 sınıf mecmununun tam sayısının 8.672.500 kişiyi bulduğunu söylemiş ve makedesine şöyle devam etmiştir:

«Harp esnasında hangi cephe olursa çarpışmağa hazırız. Techizatımız modern vasıtalarla tamamlanmıştır. Bundan başka İtalyan ordusu korperatif disiplin sayesinde dünyanın en kuvvetli ordusu olmuştur. Son muharebe-

de faşist milletinin yekvücutluğunu isbat etmiştir.»

İngilterenin hazırlıkları

Londra, 8 (A.A.) — Daily Herald gazetesinin bildirdiğine göre, imparatorluk müdafaa komitesi, pek yakında, Kıbrıs adasında kara, deniz ve hava kuvvetleri için kuvvetli bir üs yap-

ması meselesi ile meşgul olacaktır. Deniz üssü, Tamagusta limanında vücutde getirilecektir. Ayrıca, lüzumu takdirinde Akdenizin şark mntakasında her yere lüzumlu kıtaat yollayabilmek için Kıbrıs'da kuvvetli bir garnizon da teşkil olunacaktır.

9 Eylül

(Baştarafı 1 inci sayfa)

İki liraya kadar bir yatak kiralanıyor çoktur.

Kurtuluş bayramına sabahleyin Şehitlikte yapılan merasimle başlanmıştır.

Bu merasimden sonra İzmirin kahraman ordumuz tarafından işgal şekli sembolik şekilde tekrarlanacaktır. Üç koldan yapılacak olan sembolik işgalin birinci kolu Eğlerefpaşa semtinden, ikinci kol Halıkapınar istikametinden, üçüncü kol da Tepecikten hareket edecektir. Üç kol da hükümet önünde birleşecektir. Kadifekale'den atılacak top-la evvelâ kışlaya sonra da hükümet konasına askerî merasimle bayrak çekilecektir. Müteakiben bayrak'talar tarafından şehirde bir yürüyüş yapılacaktır.. Merasime tay-yarelerimiz de iştirak edeceklerdir.

Öğleden sonra da büyük bir geçit resmi ile beraber Atatürk heykeli önünde merasim yapılacaktır.

Aydının Kurtuluş Bayramı

Aydın, 8 — Aydının Kurtuluş bayramı münasebetile şehir donanmış ve halk büyük bayramı sevinçle yaşamıştı.

vaziyetinde salâh hâsıl olmuş, tehlike bertaraf edilmiştir.

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan: Kadircan Kefli

Sn Posta'nın tarihi tefriki

— 32 —

KÜÇÜK ALİ NEREDE?..

Aydın Reis, İspanya kıyılarından ayrıldıktan sonra yolda iki küçük gemi daha vurmuş ve aldığı esirleri sorguya çekmişti.

Esirler:

— Amiral Portondo on beş gemi ile İtalyadan döndü ve sizi arıyor.

Demişlerdi. Aynı zamanda İspanyol filosu hakkında malûmat vermişlerdi.

Akşam üzeri Formentorada demirlediği zaman ertesi gün sabah erkenden Cezayire doğru yola çıkmayı ta sarlamışlardı. Fakat bu akından yalnız yağma yaparak dönmek istemiyorlardı.

— Arasın! Arıyan mevlâsını da bulur, belâsını da...

Diyerek İspanyol amiralını bekle miye karar vermişti.

Sabahın ilk ışıklarıyla beraber gemi kaptanları Aydın Reisin gemisine gözlerini dikmişler, kulak vermişler ve hareket emrini beklemişlerdi. Fakat böyle bir emir verilmiyordu.

— Heeyyyy! Reis!.. Gitmiyor muyuz?

— Biraz daha... Henüz vakti gelmedi...

Kaptanlar böyle soruyorlar, bu cevabı alıyorlardı.

Onlar düşmanla karşılaşmak istemiyorlardı. Çünkü gemilerinde, leventler kadar da Endülüslü muhacirleri vardı. Kadın, çocuk, genç, ihtiyar bir yığın halindeki bu muhacirler gemileri ağırtaştırmışlardı. Bu halle harbe girmek hiç te hoş bir şey değildi.

Vakit geçiyor, hâlâ Aydın Reisten emir gelmiyordu.

Reisler karşıdan karşıya anlaşılar ve içlerinden ikisi Aydın Reisin gemisine geçtiler:

— Niçin duruyoruz? Düşman bizi burada bastırırsa halimiz nice olur?

Dediler.

— Düşman gelsin diye bekliyoruz. Biz her zaman onu ararken şimdi o bizim ayağımıza geliyor. Kaçmak doğru mudur?

— Fakat gemiler tıklım tıklım dolu...

Çeviklikle manevra yapamayız. Bozguna uğrarız. Muhacirleri Cezayire bırakalım ve dönüp düşmanla karşılaşalım. Lâkin şimdi bu iş olamaz. Hem İspanyol gemilerinin üzerimize gelip gelmeyecekleri de şüpheli değil midir?

— Değildir. Hayreddin Bey bana haber verdi, rüyamda onu gördüm. Bana: «Aydın, sen Cezayire böyle gelmezsin. Ziyade şevketle gelirsin» diyerek sırtımı sıvazladı. Kendi elile bana kırmızı bir toka giydirdi ve «Aydın Reis, bilmiş ol ki sabah gün doğduğu zamanda üzerinize on beş parça gemi gelir. Sakın korkma. Allah onları şimdiden sana vermiştir. Düşmanı görmeyince yerinden kımıldama.» diye sıkı sıkı tenbih etti.

— Bu bir delilik olur. Hemen yola çıkmalıyız. Rüyaya güvenilir mi?

Reisler zorluyorlardı.

Fakat Aydın Reis onların dediklerini kabul etmiyordu.

— Niçin zorlarsınız. Ayağımıza gelen kısmeti bırakıp gidilir mi? Onlar on beş gemidir. Biz de on beş gemiyiz. Ben en büyüğüne çatarım. Siz de birer leşe çatarsınız. İnşallah zafer bizimdir.

Diyordu.

Bu sözler de reisleri kandıramayınca sözü kısa kesmek için hemen sabah namazına durdu.

Reisler gibi leventler de bu bekle-yiştirmemiyorlardı. Aydın Reis buna aldırmiyordu. Onun dedikleri leventlerin aralarında yayıldıkça içlerinden bazıları:

— İş bilmiyor. Bu halle düşmana çarptır mı? Yaptığı yetmemiş gibi bir de evliyahlık taşıyor. Gelecek kısmet var, diyor. Bizim kendi halimiz yaman...

— Fıçıda balık gibiyiz. Bir de kısmet bekleriz.

Diyorlardı.

Dedikodu epeyce ilerliyordu. Nereye leventler ayaklanacaklardı.

Fakat Aydın Reis namazını bitirip te elini yüzüne götürdüğü sırada İlyas Reisin gemisi bütün hızıyla ona doğru gelmeye başladı. Bu gemi dün akşamdanberi açıkta karakol geziyordu.

Aydın Reis sevinçle kalktı:

— İşte beklediğim haber geliyor.

Dedi.

İlyas Reis düşmanın geldiğini haber verdi. Türk amiral gemisinin iskelesine geçti. On beş İspanyol gemisi de göründü. Rüzgâr üstünde idiler ve şimalden esen bu güzel rüzgârla yelkenleri şişirmişler, dosdoğru Türk filosunun üstüne geliyorlardı.

RADYO

Bu Akşamki Program İSTANBUL

Öğle neşriyatı: 12,30 - 12,50 : Plâkla Türk musikisi; 12,50 - 13,05: Havadis; 13,05 - 13,25: Plâkla hafif müzik; 13,25 - 14,00: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 - 19,30: Çay saati - Dans musikisi; 19,30 - 20,00: Çocuklara masal. (Mesud Cemil tarafından); 20,00 - 20,20: Türk musiki heyeti tarafından klâsik eserler; 20,40 - 21,00: Münir Nureddin tarafından halk şarkıları, 21,00 - 21,30: Plâkla keman solo : (Krayzler tarafından çalınmıştır.)

Dans Slave; plâkla piyano solo: (Jorj Bertran tarafından çalınmıştır); 21,30 - 22,30 : Stüdyo orkestrası: 1 - Ouverture: Fleder - maus; 2 - Ballet: Esmeraldo... Drigo, An - dante, Valse lent; 3 - Puccini: Tosca (parçalar); 4 - Dvorak: Dans Slave No: 10; 5 - Haydan: Menuet; 6 - Kalman: Maritza (parçalar); 22,30 - 23,30: Anadolu ajansı haberleri.

BÜKREŞ

6,30: Sabah neşriyatı, 13,30:-15: Plâk ve haber servisi, 19,05: Radyo orkestrası, 19,50: Aktüalite, 20,20: Konferans, 20,40: Litvanya ve Finlandiya musikisi, 21,15: Posta kutusu, 21,30: Keman musikisi, 22,05: Şarkılar, 22,30: Haberler, 22,45: Radyo salon orkestrası.

BELGRAD

18: Macar şarkıları, 19: Konferans, 19,30: Piyano - şarkı, 20: Konferans, 20,30: Plâk, 21: Dış siyasa, 21,40: Haberler, 22: Opera orkestrası, 23,30: Cazbant, 24,10: Çıgan musikisi.

BUDAPEŞTE

17,15: Askeri konser, 18,10: Senfonik plâklar, 19: Konuşmalar, 20: Küçük radyo orkestrası, 21,30: Konuşmalar, 22: Şopenin eserlerinden konser, 22,30: Oda musiki triosu, 23,25: Musikili konuşmalar 23,45: Dans musikisi nakil.

VİYANA

(49,4 metre kısa dalga) 18: Bir ressam nezdinden reportaj, 18,45: Düş ve trio musiki, 19: Konuşmalar, 20: Haberler, 21,10: Koro konseri, 21,35: Mizah, 21,45: Senfonik konser, 23: Haberler, 23,10: Kuartet musiki

İSTANBUL

10 Eylül Perşembe

Öğle neşriyatı: 12,30 - 12,50 : Plâkla Türk musikisi; 12,50 - 13,05: Havadis; 13,05 - 13,25: Plâkla hafif müzik; 13,25 - 14,00 : Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 - 19,30: Çay saati - dans musikisi; 19,30 - 20,00: Spor müsahabeleri (Eşref Şefik tarafından); 20,00 - 20,30: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi; 20,30 - 21,00: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; 21,00 - 21,30: Plâkla keman solo : (Yahudi Menahem tarafından çalınmıştır.) La Capri - coza; Plâkla piyano solo: (Leopold Gudofski tarafından çalınmıştır.) Liebestraum; Plâkla şan: Şalyapın tarafından söylenmiştir. Don Kişotun ölümü; 21,30 - 22,30: Stüdyo orkestrası: 1 - Strauss: Geschichten aus Wien - ennevald (Walzer); 2 - Dellibes: Silvia (Solo violi avec orch); 3 - Granados: Dapsa Es - pagnolo; 4 - Bizet: Suite Arlesienne 2; 5 - Lehar: Oh madchen, oh madchen; 6 - Lehar: Elasser - Kind; 7 - Werdenfeller - Landler; 22,30 - 23,00: Anadolu ajansı haberleri.

Diyordu.

Bu sözler de reisleri kandıramayınca sözü kısa kesmek için hemen sabah namazına durdu.

Reisler gibi leventler de bu bekle-yiştirmemiyorlardı. Aydın Reis buna aldırmiyordu. Onun dedikleri leventlerin aralarında yayıldıkça içlerinden bazıları:

— İş bilmiyor. Bu halle düşmana çarptır mı? Yaptığı yetmemiş gibi bir de evliyahlık taşıyor. Gelecek kısmet var, diyor. Bizim kendi halimiz yaman...

— Fıçıda balık gibiyiz. Bir de kısmet bekleriz.

Aydın Reis hemen kumandayı verdi:

— Demiri kes...

Demir almak için vakit gerekti.

Halbuki çabuk davranmalıydı. Bunun için demirleri gemiye bağlayan halatları birer balta vuruşile kestirdi ve ileriyeye atıldı.

Diğer gemiler de ister istemez onun gibi yaptılar. Reislerini düşman karşısında tek başına bırakıp gidecek de gillerdi ya...

Türk gemileri yelken açamıyorlardı, çünkü rüzgâr altında kalmışlardı.

İki filo birbirlerine bütün hızlarıyla yaklaşıyorlardı.

(Arkası var)

Son Posta

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

8 - 9 - 1936

Türk Devlet Borçları

	Lira	Lira	
% 7,5 T. B. I	23,60	% 5 Hazine B.	46,00
% 7,5 T. B. II	22,00	Dahill istikraz	95,75
% 7,5 T. B. III	21,85		

Devlet Demiryolları Borçları

	Lira	Lira	
Ergani	97,75	Anadolu I ve II	44,10
Sivas Erzurum	100,00	Anadolu M	45,00

Sosyeteler Eshamı

	Lira	Lira	
İş. B. MÜ.	85,00	İst. Tremvay	22,50
» » HA.	10,00	Bomoni	9,25
» » Name	10,00	Terkos	14,75
Merkez B. D.	81,00	A. Çimento	12,60

ÇEKLER

	Krğ.	I. T. L. İçt.	
İsterlin	636,00	Liret	10,0967
F. Frangı	12,06	Dolar	0,7925

NAKİT

	Krğ.	Krğ.	
20 F. Frangı	167,00	1 Mark	30,00
1 Dolar	126,00	20 Drahml	23,00
1 İsterlin	635,00	20 Leva	25,90
20 Liret	170,00	20 Ley	16,00

Borsa Dışında

	L. K.	L. K.	
Kredi Fonsiye	00,00	Mübaddil Bon.	00,00
1888 senesi	00,00	Gayri	00,00
1903	101,50	Altın	950
1911	96,50	Mecidiye	00

İzmir Türk ofis müdürü vefat etti

Türkofis İzmir Şubesi müdürü Ziya Emin menenjit hastalığına tutulmuş, kurtulamıyarak vefat etmiştir.

TAKVİM

EYLÜL

Rumî sene	9	Arabî sene
1352		1355
Agustos	Resmî sene	Hızır
27	1936	127

ÇARŞAMBA

SABAH	Cem. ahar	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
11 02	21	9 19
5 34		3 51
Öğle	İkinci	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.
E. 5 40	9 17	12 — 1 34
Z. 12 11	15 47	18 31 20 06

Mübalâğalı sözler ve rakamlar hoş görülür, ancak

Mukayese terazisini elden bırakmamalıdır.

KREM PERTEV

İçin buna lüzum yoktur. O şöhretine daima sadık kalmış ve iyi bir kremden beklenen fevade daima müspet cevap vermiştir.

Hikâye

Bir tanıdık..

Yazan: «A. Tchekhov»

Çeviren: Faik Bercmen

Hastaneden çıkınca Wanda, şimdiki kadar düşmediği kötü bir vaziyette bulunuyordu. Ne parası, ne de yatacak yeri vardı. Bu halde ne yapacaktı?

Her şeyden önce yegâne serveti olan firuz yüzüğünü gidip rehine koydu. Buna karşı bir ruble verdiler. Bir ruble ile ne alınabilir ki? Bu para ile ne modaya uygun bir bluz, ne büyük bir şapka ve ne de boz renkte iskarpinlere sahip olabildi... Ve Wanda bu eşyaları almadıkça kendisini çıplak hissediyordu. Ve ona öyle geliyordu ki, yalnız insanlar değil, atlar, köpekler ona bakıyor ve kıyafetinin küllüstürlüğüyle eğleniyorlardı..

Tuvaletten başka bir şey düşünmüyordu. Yemek yemek meselesi ve barınacak, yatacak yer onu telaşlandırmıyordu..

«Tanidik birine rastlasam, diye düşündü. Biraz ödünç alırdım.. Hiç biri de reddetmezdi.. Çünkü..»

Fakat bir türlü tanıdık bir adama rastgelmiyordu.. Akşamüstü Renais - sance barında birisine tesadüf etmek zor bir iş değildi amma bu kıyafetle onu oraya sokmazlardı ki..

Düşünmekten ve yürümekten yorulmuştu. Bir yere oturdu.. Ve son çareyi kullanmağa karar verdi: Doğrudan doğruya tanıdığı bir adama gidecek ve borç isteyecek.. Fakat kimin yanına?

Michamın yanına gidemezdi; onun karısı filân var.. Nihayet dışı Finkeli hatırladı. Yahudiden dönme olan bu adam üç ay evvel ona bir bilezik vermişti; ve Alman klübünde, bir akşam yemeginde Wanda ona bir bardak bira doldurmuştu.. Bu eski ahbab Finkeli hatırladığı için çok sevinmişti.

Kendi kendine: «Evede bulsam da olur, diyordu. Beklerim.. Gelince her halde bana para verir.. Eğer vermezse vallahi bütün lâmbalarımı kırarım..»

Bu mülâhazayla dışının kapısına yaklaştı. Şöyle bir plân hazırlamıştı; merdiveni güleräk çıkacak ve yıldırım sür'atile Finkelin odasına girecek ve birden yirmi beş ruble isteyecekti.

Fakat kapının ziline elini uzatacağı zaman bu proje derhal kafa - fasından uzaklaştı. Ve genç kadın ilk defa olarak düşüğü bu müş - küll vaziyette,

korkmağa ve telaşlanmağa başladı. O, ancak, bar ayaşları arasındayken cesur ve yüzüstü olurdu.. Şimdiyse bu fakir elbiselerle, herkesin sakındığı bir dilenci gibi, kendini korkak ve hakir hissediyordu.

Zili çalmadan önce, «belki beni u - nutmuştu bu bile, diye düşündü. Hem bu kıyafetle onun yanına nasıl girebilirim? Bir hizmetçi, bir dilenci gibi..»

Nihayet korku ve heyecanla zile bastı. Kapının arkasında ayak sesleri duyuldu. İsviçreli kapıcıydı..

Wanda sordu:

— Doktor burada mı?

Eğer kapıcı (Hayır) diye cevap verseydi daha ziyade memnun olacaktı. İsviçreli onu içeri alarak mantosunu astı.. Merdivenler ona çok lüks ve harikulâde görünüyordu.. Bütün bunlardan başka en çok nazarı dikkatini celbeden şey büyük bir ayna oldu. Bu aynada üstü başı perişan biri vardı.. Başında büyük şapkası ve modaya uygun bluzu ve boz renkte iskarpinleri yoktu. Bu kadar fakirane bir şekilde giyinmiş olması Wandaya garip geliyor ve kendisini bir terzi veya çama - şırcıya benzetiyordu. Bu halinden utanmış, cesaret ve arsızlığı silinmişti..

Dışının hizmetçisi onu karşıyarak muayenehaneye sbktu ve:

— Doktor, şimdi gelir, dedi, buyurunuz, oturunuz..

Genç kadın kendini yaylı bir koltuğa atıverdi; ve şöyle düşünmeğe başladı:

«Ona derim, ki, bana borç para veriniz!.. Madem, ki beni tanyor, her halde verir. Fakat şu hizmetçi kadın odadan çıkmalı. Onun yanında istemek tuhaf olur.. Hem burada ne bekliyor o?..»

Beş dakika sonra kapı açıldı, ve esmer tombul yanaklı, tepe gözlü, koca yahudi dönmesi Finkel göründü. Göz - leri, yanakları, karnı, kocaman bacak -

ları korkunç ve taşkındı..

Renaissance barında ve Alman klübünde tabiiydi; çok harcar ve kadınların şakalarına tahammül ederdi.. Meselâ bir akşam Wanda onun başına bira döktüğü zaman yalnız gülmüş ve parmağıle ona hafifçe dokunmuştu.. Fakat şimdi sert ve çatık bir çehresi vardı. Bir şefmiş gibi soğuk ve azamete ağzında bir şeyler çigniyordu.

Wandaya hiç bakmadan sordu:

— Ne istiyorsunuz?

Genç kadın karşıda duran ciddi yüz - lü hizmetçi kadına, bir de onu artık tanımadığı muhakkak olan koca Finkeli baktı ve kızardı. Sonra:

— Dış... Dışlerim ağrıyor.. diye ke - keledi.

— Hangi dişleriniz? Nerede?

Wanda derhal çürük bir dişi bulunduğunu hatırladı ve:

— Sağdaki.. dedi.. Aşağı tarafta..

— Ağzınızı açınız bakayım..

Ciddi bir tavır takınarak ve nefesini tutarak hasta dişi muayeneye başladı.

— Ağrıyan diş bu mu? diye sorarak dişe demir bir pensle dokundu.

Genç kadın yalan söyliyerek:

— Evet o.. diye cevap verdi. Bir taraftan da kendi kendine: «Kendimi hatırlatsam, her halde beni tanı.. dedi, Fakat şu hizmetçi kadın.. Neden git miyor buradan?..» diye söylendi.

Finkel birden, lokomotif gibi ağız - ının içine üflemeğe başlayarak:

— Doldurtmanızı tavsiye etmem, dedi. Bu dişten artık size hayır gelmez.

Dişi biraz kurcaladıktan ve bütün kokan parmaklarla Wandanın diş etlerini ve dudaklarını karıştırdıktan sonra dışı, genç kadının ağzına soğuk bir şey kaydırdu.. Wanda birden müthiş bir iztirap duyarak bağırdu ve Finkelin kolundan tuttu..

Dişi söylendi:

— Bir şey değil.. Bir şey değil.. Korkmayın.. Zaten bu dişten size hiç bir fayda yoktu. Biraz kahraman olmalı canım..

Ve bütün kokan kanlı parmaklar Wandanın gözü önünde sökülün dişi atarken hizmetçi koşup ağzının altına bir kувet koydu.

Finkel o vakit dedi ki:

— Artık ağız - nızı evde soğuk suyla çalkarsınız

Yarınki nushamızda :

Bir saat geri

Yazan : İsmet Muhsin İMSET

kan kesilir..

Finkel, bırakıp gidilmesini ve kendisinin yalnız ve sakin bırakılmasını arzu eden insanlar gibi duruyordu..

Wanda kapıya doğru giderek:

— Adyö, dedi..

Fakat dışı güleräk sordu:

— Vizitayı kim ödিয়েcek?

Genç kadın hatırlar gibi:

— Ha... Evet... dedi.

Ve kızarak döndü; rehin mukabilinde almış olduğu bir rubleyi verdi. Sokağa çıkınca daha fazla mahçup ol - muştı. Onun bu şimdiki utanması, ne fakirlikten ve ne de modaya uygun ceket ve şapkasının olmamasından de - ğildi.. Hem yürüyor ve hem de kan tükürüyordu. Her tükürdüğü kırmızı leke, ona kendi - fena ve zor - hayatını, karşılaştığı ve yarın da gene ölünciye kadar karşılaşacağı hakaretleri hatırlatıyordu.

«Ah!.. Ne müthiş ve ne korkunç şey!..» diye düşündü..

Neticede Wanda ertesi gün Renais - sance barında dans ediyordu. Büyük ve kırmızı bir şapkası, yeni ve modaya uygun bir ceket ve boz renkte küçük iskarpinleri vardı.. Ve Kazandan gelmiş genç bir tüccar onu akşam yemegine davet etmişti..

Devlet demiryollarının Bir aylık nakliyatı

Haziran ayı içinde Devlet Demir yolları İdaresi 55,846 liralık yolcu, 14452 liralık bagaj, 4

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

GİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 65

Diye cevap vermişti.. Ve sonra:

— Benim burada durmam, caiz değil. Hadi içeri girelim de, aldıklarımı birer birer teslim edeyim.

Sözlerini ilâve etmişti.

İçeri geçmişlerdi. Gâvur Mehmet, aldığı yüzükleri, kravat iğnesini, altın tabakayı, saatle kordonu, altın suyuna batmış gümüş saplı bastonu birer birer teslim etmişti.

Samuel, bunları alırken birer bahane ile işi tutmuş; kıymetli taşların âdi taşlarla değiştirip değiştirilmediğini gözden geçirmişti. Ve, böyle bir şey olmadığına kanaat getirdikten sonra:

— Vallahi Mehmet ağa; sapına kadar adamsın. Aşkolsun, sana... Nasıl aldınsa, öylece getirmişsin.

Diye; kalbinde hissettiği memnuniyeti, ağızdan açığa söylemekten çekinmemişti.

Gâvur Mehmet, aynı zamanda arkasındaki alafrağa elbiseyi de çıkarmış; alelade bir ceket, pantolon giymiş; başına da kalıpsız bir fes geçirmişti.

— Eyyy, Samuel!.. Şimdi senden ne istiyorum, biliyor musun?..

— Hayır, Mehmet ağa.

— Tabii, bilemezsin. Onun için, ben söyleyim.

— Söyle bakalım.

— Bir papaz cübbesi. Bir, ortodoks papaz külâhı. Bir de, uzun saçlı peruka.

Samuel; kulağını kaşımaya; ve düşünmeye başlamıştı:

— Ne o, Samuel!.. Fazla düşündün.

— Cübbe, kolay. Külâh ta kolay.

Uzun saçlı perukayı nerede bulayım diye düşünüyorum.

— Yazık sana, be Samuel. Altmış senedir, şu Galatanın sokaklarını çigniyorun da perukayı nerede bulabileceğini bilemiyorsun. Dur, ben sana söyleyim... Kapiçi karakolunun karışındaki sokak içinde, kız Lefter isminde bir berber vardır.

— Bilirim.

— Ona gidersen, bulursun... Çünkü onda vardır. Oyunculara kira ile verir.

— Ben de, kira ile mi alayım?..

— Evet. Bu akşam geri verilmek üzere kira ile al... Ben, iki saat kadar istirahat edeceğim. Bunlar, iki saat zarfında, hazır olsun.

— Hiç merak etme, Mehmet ağa.

Çık yukarı. Rahatına bak.

Dün geceyi, Amorfiyanın evinde uykusuz ve düşünceli geçiren Gâvur Mehmet, derhal odasına çekilmiş; iki saatlik bir uyku kestirmişti. Ve bu uykudan sonra aşağı inerken Samuel onu merdivenin alt başında karşılamış:

— İstediklerinin hepsi hazır, Mehmet ağa.

Demişti.

Gâvur Mehmet; cübbeyi, külâhı ve perukayı güzelce bir kâğıda sarmış, koltuğunun altına almış.. Samuel ile karısına veda ettikten sonra, yokuşu inerek Karaköye doğru ilerlemeye başlamıştı.

Biraz hava almak ve başındaki sersemliği dağıtmak için, Köprüyü ağır ağır geçmiş; doğruca Zaptiye kapısına giderek, Hüsnü Beyin odasına girmişti.

Serteftişlerin üçü de, orada idi. Gâvur Mehmeti görünce, mühim bir haber getirdiğini zannetmişler; ve sevinmişlerdi... Gâvur Mehmet, oturduktan sonra, dün gece cereyan eden şeyleri, bütün tafsilâtle nakletmişti.

Üç serteftiş; uzun vazife hayatında yüzlerce macera geçirmelerine rağmen, Gâvur Mehmetin anlattığı şeyleri, büyük bir merak ile dinlemişler; büyük bir memnuniyet izhar etmişlerdi.

Gâvur Mehmet, söyleyeceklerini söyledikten sonra:

— Hadi bakalım. Şimdi burada, mühim bir işimiz var... Şimdi bana, o budala Hırvatı getirin. Fakat o, odaya girer girmez, siz derhal odayı terkedin. Sofada gezinin. O, dışarı çıkıncıya kadar odaya girmeyin. O dışarı çıkar çıkmaz da, gene muhafızlarına teslim edin. Hiç kimse ile görüştürmemek şartı ile, yerine gönderin.

Dedi.

Hüsnü Bey, nöbetçi çavuşunu çağırarak, Hırvatın dört muhafız arasında getirilmesini emretti.

Çavuş odadan çıkar çıkmaz; Gâvur Mehmet beraber getirdiği paketi açtı. Evvelâ uzun ve kumral saçlı perukayı başına taktı. Sonra da cübbeyi giymiş başladı.

Gâvur Mehmetin ne yapacağını bilmiyen arkadaşları, hayretle ona bakıyorlar:

— Ne oluyor, Mehmet?.. Yoksa, papaz olup ta herifi burada tapındırca mısın?.. Müşir paşa duymasın.. Vallahi bizi, dairenin avlusunda sıra dayacağına çektedir.

Diyorlardı.

Gâvur Mehmet, hiç bir cevap vermiyor; sadece gülmekle iktifa ediyordu.

Zaptiye nöbetçi çavuşu içeri girmiş:

— Emrettiğiniz mahpus, geldi.

Demişti.

O zaman Gâvur Mehmet, başına külâhı da giyerek; arkadaşlarına, parmağının ucu ile kapiyi göstermişti.

Budala Hırvat odaya girer girmez; ötekiler, odayı terketmişlerdi. Hırvat, ağır ağır etrafına göz gezdirmiş.. Ve sonra; dalgın nazarları, ayakta duran papaza ilişmişti.

(Arkası var)

İttihatçılar Devrinde

MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasî tefrikası :

— 50 —

Yazan: Ziya Şakir

Prens Sabahaddin Beye zorla söz söyletmek, ve ne söyliyebileceği öğrenilmek isteniyordu. Halbuki o, göze görünmekten bile içtinap ediyordu

İyisi mi, sabrediniz. Hiç olmazsa, on sene daha bir istibdadta tahammül ediniz. Bu istibdadı, biz tatbik edeceğiz. Fakat, sabık idare gibi, size zulmetmeyeceğiz. İhaneti, kat'iyyen tahakkuk etmeyen hiç kimseyi, şuraya buraya sürmeyeceğiz. Zindanlarda çürütmeyeceğiz. Cahil bırakmayacağız. Mektepler açacağız. Köylüleri aklıktan ve sefaletten kurtaracağız; yollar yapacağız. Komşu devletlerle de hoş geçinerek burnumuzu her şeye sokmayacağız. Harp felâketi çıkarmaktan kaçınacağız... Buna mukabil, sizden yalnız bir şey istiyoruz. O da, derin bir sükût... On sens, matbuat hürriyeti yok. On sene, (fikir hürriyeti) denilen (ukulâlık) yok. On sene; meclis, yok. On sene, firka yok... Ama, bu nasıl meşrutiyet, diyeceksiniz. İşte, bu böyle meşrutiyettir. Ve bu meşrutiyetin de böyle olması elzemdir. Eğer, on sene zarfında sizi meşrutiyetin hürriyetine lâyık bir hale getirebilirsek, ne âlâ.. Bizlere, dua edersiniz... Yok eğer vaziyet hoşunuza gitmezse, ikinci defa olarak bir hürriyet ilân eder; bizleri de sabık idarenin atıldığı çukura defneylersiniz.

Demiş olsalardı; çok daha iyi ederlerdi. Ve.. Bu açık kalblilik ile de, hiç olmazsa etraflarında - gene kendi elleri ve dilleri ile yapılan - ve günden güne kuvvetini arttıran bir muhalefet çemberi vücuda getirmezlerdi.

Nitekim, şimdi bu tehlikeli çembere, prens Sabahaddin Beyin kuvveti de inzimam etmişti. Bu da, pek tabii idi. Zira, ittihatçıların hakikaten çok büyük bir hulûs ve hüsnü niyetle hareket eden bazı erkânı; prens Sabahaddin Beyle hakiki ve samimî bir itilâf ve ittihat tesis ederek - meşrutiyete hazırlanmamış fikirlerin-furkacılık yüzünden ihdas edeceği tehlikelerin önünü geçmiye çalışırken; diğer bir zümre de, prens Sabahaddin Bey aleyhinde, sopa sallamakta devam etmekteydi. E; bu vaziyet karşısında kim olsa kendisine bir kalkan, bir siper tedarik etmek isterdi.

İttihatçılar; bir taraftan prens Sabahaddin Beyle ittihat ederek, artık (İttihat - Terakki) firması altında müştereken çalışacaklarını ilân eylemekle iktifa etmiyorlar; prens Sabahaddin Bey'e; Pariste hazırladığı o parlak ve cazip programı, kendi dilile yalattıkları istiyorlardı.

Bir taraftan:

— Sabahaddin Beyin havvarisi tarafından şuna buna izah edilen program, memlekette korkunç akisler husule getirmeye başladı. (Tevsîi mezuniyet) fikri, çok tehlikeli bir surette tefsir ediliyor. Bu; içtimâî manasından kayarak, siyasî bir sahaya doğru ilerliyor. Her tarafta; rivayetler, telâşlar, heyecanlar baş gösteriyor. Şimdiye kadar hiç kimse, milliyet meseleleri üzerinde münakaşaya girişmediği halde, bu son günlerde ortada; Ermenilik, Rumluk, Bulgarlık, Araplık, nüfâ fereti kavmiye, husumeti ezeliye gibi bir takım sözler dönüp doluyor. Ne nereye gidiyoruz?..

Diye bir sual soruluyordu... Ve bu sualin arkasından da:

— Prens Sabahaddin Beyi bu kadar coşkun bir samimiyetle karşılayan efkârı umumiye, onu dinlemek istiyor... Memlekette uyanan dedikodular, herkese endişe ve telâş veriyor. Prens Sabahaddin Bey, mesleği ve programı hakkında sarîh ve kat'i izahat vermeli.. Umumi heyecanı teskin etmeli.

Diye, Sabahaddin Beye zorla söz söyletmek; ve ne söyliyebileceği öğrenilmek isteniyordu.

Halbuki prens Sabahaddin Bey, söz söylemek şu tarafa dursun; göze görünmekten bile içtinap ediyordu. Ve şu anda; ilk defa olarak sahneye çıkmıya hazırlanan.. fakat karşılaşacağı muazzam halk kitlesinden ürüntü duyarak kulis arasında büyük bir heyecana kapılan acemi bir amatöre benziyordu.

Prens Sabahaddin, âdeta halktan kaçıyor. Çünkü, karşılaşacağı halka karşı programını serbestçe izah ettirmeyeceklerini biliyordu. Hattâ, kapalı örtülü bir şeyler bile söylemek mümkün olamayacağını hissediyordu. Çünkü muhitinde, - artık her biri birer (Zalozlu Rüstem) kesilen (üçüncü sınıf ittihatçılar) ın, karşısına geçerek bıyık bükmelerindeki mananın neye delâlet edebileceğini pekâlâ idrak ediyordu... Bütün halkın gözü kendi üzerinde olduğu için; sille, tokat, so-

pa, kurşun, bıçak meselesi pek o kadar akla gelmiyordu. Fakat, cemiyetin pek ucuz satın aldığı (beşinci sınıf ittihatçılar) ın:

— Yuha!..

larile karşılanmak ihtimal ve tehlikesi; (iki kere iki) nin kaç edeceğinden daha kat'i bir riyaziye düsturu gibi, hesaba katılmak icap ediyordu.

İttihatçılar ise; prens Sabahaddin Beyi mutlaka şöylece bir halk ile karşı karşıya getirmek, onu kısa bir imtihandan geçirmek için sabırsızlık gösteriyorlar; münasip bir fırsat bekliyorlardı.

Nihayet, akıllarına kurnazca bir fikir gelmişti. Emirgân korusundaki (Millet bahçesi) nde, (Emirgân - Boyacıköy İttihat klübü) tarafından, (Çırçır harikzedeleri) menfaatine bir müsamerelere verilecek; (Vatan) piyaset sahneye vaziedilecekti. (Arkası var)

Gaziantep Şehri İçme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi Dahiliye Vekâletinden:

Gaziantep şehrine 12.5 kilometre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icap eden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde iki depo inşası, su saatleri ve diğer alât ve edevatın tedariki kapalı zarfla eksiltmeye konulmuş - tur.

1. — İşin muhammen bedeli 249905 lira 59 kuruştur.

2. — İstekliler bu işe ait şartname, Proje ve sair evrakı on iki buçuk lira mukabilinde Dahiliye Vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3. — Eksiltme 24 İlk Teşrin/1936 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat on birde Ankara'da Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyetince yapılacaktır.

4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesâiki aynı gün saat ona kadar komisyon Reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A. — 2490 Sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 13745 lira 28 kuruşluk muvakkat teminat,

B. — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C. — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup,

D. — Nafia Vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası,

5. — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon Reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler imâr heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (773) (1090)

Bolu İli Orman Direktörlüğünden:

Bolu İli Merkez ilçesinde Hudutları şartnamede yazılı kalınca ve Konur oğlu Devlet ormanından "bir yıl içinde imal ve ihraç olunmak üzere," numaralanmış ve ölçülmüş gayri mamul 1978 metre mik'ap ve 120 desimetre mik'aba denk 3653 adet devrik çam ve 1078 metre mik'ap ve 221 desimetre mik'aba denk 927 adet devrik köknar ağacı bir ay müddetle ve kapalı zarf usulüyle arttırmaya konulmuştur.

2 — Arttırma 25/9/936 Cuma günü saat 15 de Bolu Orman Müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Beher Gayri Mamul metre mik'ap Çamın muhammen bedeli 210 kuruş, Köknarın 170 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 450 liradır.

5 — Şartname ve mukavelename projesini görmek isteyenler bu müddet içinde hergün Boluda ve İstanbulda Orman Müdürlüklerine ve Ankarada Orman Umum Müdürlüğüne müracaat edebilirler. "968."

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları

Pazarlıkla Satılık Emlâk

ESAS No.SI	MEVKİİ VE NEV'İ	DEPOZİTO
452	Beyoğlun'da Kamer Hatun mahallesinde Topçular sokağında eski 18 yeni 20 No.11 ev(Arsası 463 metre murabbaıdır)	5000 Lira
656	Sultanahmet'de Alemdar mahallesinde Yerebatan sokağında eski 6 yeni 28 - 30 No.11 219,50 metre murabbaı arsa.	176 "
657	Sultanahmet'de Alemdar mahallesinde Yerebatan sokağında eski 6 yeni 20, 22, 24, 26 No.11 583 metre murabbaı arsının 96/100 hissesi.	672 "

Mevkileri yukarıda yazılı yerler ilki peşin olmak ve kalan yedi taksitli yedi senevi ve müsavi taksitte alınmak üzere peşin veya sekiz taksitle ve pazarlıkla satılacaktır. Pazarlıkla satıldığı surette geri bırakılan yedi taksit için faiz ve komisyon alınmaz.

Taliplerin 18.9.1936 tarihine müsadif Cuma günü saat Onda Şubemize gelmeleri. H.İ.

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ**KIZ KISMI**

Amerikan Kız Koleji

Arnavutköy. Tel. 36.160

Robert Kolej

Bebek. Tel. 36.3

ERKEK KISMI

Mektep İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Millî terbiye ve kültüre sonderece ehemmiyet verilir, Almanca veya Fransızca lisan dersleri, muhtelif sporlar, İngilizce için ihzarî sınıflar.

ORTA KISIM - LİSE KISMI - TİCARET DERSLERİ**MÜHENDİS KISMI** Amelî ve nazarı usullerle elektrik, makine ve Nafia mühendisi yetiştirir.

Dersler 21 Eylül Pazartesi sabahı başlayacaktır. Leyli Talebenin 20 Eylül Pazar akşamı mektepte bulunmaları lâzımdır. Tecdidî kayıt erkek kısmında 18 Eylül Cuma ve Cumartesi günleri, kız kısmında 19 Eylül Cumartesi gündür. Yeni talebenin kayıt muamelesi hergün yapılmaktadır.

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

Nişantaşında - Tramvay ve Şakayık caddesinde

YATI**Şişli Terakki Lisesi****GÜNDÜZ****ANA - İLK - ORTA - LİSE**

KIZ VE ERKEK TALEBE İÇİN yanyana ve geniş bahçeli iki binada AYRI YATI TEŞKİLÂTI vardır. Mevcut FRANSIZCA, ALMANCA, İNGİLİZCE kurslarına dokuz yaşından itibaren her talebe iştirak eder. Mektep hergün saat 10-17 arasında açıktır. Kayıt işlerine CUMA, PAZAR-

TESİ, ÇARŞAMBA günleri bakılır. **Telefos : 42517****KINOPRİN** kaşeleri **HER YERDE 7/2 KURUŞ**

BAŞ. DIŞ. ROMATİZMA AĞRILARILE. GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİCİK İLACTİR

Yüksek Mektepler Alım Satım Komisyonundan:

- 1 - Adana, Diyarbakir, Konya, Erzurum, Trabzon ve Edirne illerinde açılacak olan 6 Akşam Kız San'at Okulu için satın alınacak olan 6 kesme ayna, 14 endam divar aynası, 6 paravana baş aynası, 24 küçük divar aynası, 10 paravana endam aynası, 6 kapı lâvhası ile muhtelif endamda manken kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - İhale 24/Eylül/936 Perşembe günü akşamı saat 16 da İstanbulda Cumhuriyet matbaası karşısındaki Yüksek Mektepler Muhaseplik binasında toplanacak olan Alım Satım Komisyonu tarafından yapılacaktır.
- 3 - Tahmin olunan bedel 2530 muvakkat teminat 190 liradır.
- 4 - Teklif zarfları ihale için tayin edilen saatten bir saat evvel Komisyona verilmiş olacaktır.
- 5 - Nevilerini; vasıflarını, kabul, tesellüm ve tediye şartlarını anlamak için Okul İdaresine müracaat edilmesi. "1117,"

BEŞİR KEMAL

NASIR İLACI

2-3 GÜNDE
KÖKÜNDEN ÇIKARIR

ŞİSESİ 40 KR.

BEŞİR KEMAL- MAHMUT CEVAT
ECZANESİ
SİRKECİ

Muğla Şehir İçme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi Dahiliye Vekâletinden:

Muğla şehrine 783 metre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemenin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve iki depo inşası, su saatleri ve diğer alât ve edevatın tedariki kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

- 1 - İşin muhammen bedeli 59977 lira 82 kuruştur.
 - 2 - İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı üç lira mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar hey'eti fen şefliğinden alabilirler.
 - 3 - Eksiltme 24 / Birinci teğrin / 936 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat on birde Ankarada Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler imar hey'etine yapılacaktır.
 - 4 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat ona kadar Komisyon Reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.
 - A - 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 3999 lira muvakkat teminat.
 - B - Kanunun tayin ettiği vesikalar
 - C - Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup
 - D - Nafia vekâletinden tasdikli fenni ehliyet vesikası
- Teklif mektupları ihale günü saat Ona kadar makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar Komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler imar hey'eti fen şefliğine müracaat etmeleri.
- "774," "1089,"

İtalyan Lisesi ve Ticaret Mektebi**TOMTOM SOKAK BEYOĞLU**

Kayıt muamelesine eylülün birinci gününden itibaren Saat 10-12 de yapılmaktadır.

SIHHİ KANZUK BAL-SAMIN KREMLERİ

Esmer, sarışın, kumral, her tene tevafuk eden güzellik kremleridir. Sıhhi usullerle hazırlanmış cildi besler ve bozamaz. Çil, leke, sivilce ve buruşuklukları kâmilten giderir.

4 Şekilde takdim edilir:

- 1 - Krem Balsamin yağlı gece için pembe renkli.
- 2 - Krem Balsamin yağsız gündüz için beyaz renkli.
- 3 - Krem Balsamin acıbadem gece için
- 4 - Krem Balsamin acıbadem gündüz için

Kibar mahfellerin takdir ile kullandıkları yegâne sıhhi kremlerdir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul**Denizyolları İŞLETMESİ**Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740**BU HAFTAKİ MERSİN HATTI POSTALARI**

Yalnız bu haftaya mahsus olmak üzere İstanbuldan 8 Eylül Salı ve 10 Eylül Perşembe günleri kalkması lâzım-gelen Mersin hattı postaları birer gün tehhürle kalkacaklardır.

Buna nazaran 9 Eylül Çarşamba saat onda kalkacak postayı ERZURUM vapuru, 11 Eylül Cuma saat onda kalkacak postayı da GÜNEYSU vapuru yapacaktır. "1075

Çumra asliye hukuk hâkimliğinden:
Çumranın Arık ören köyünden Osman O. Hasan tarafından aynı köyden karısı müddeialeh Mustafa kızı Fatma aleyhine açılan ihtar davasının yapılan muhakemesi sonunda: Kanunu meânenin 132 inci maddesi mucibince müddeialehin bir ay içinde kocası hanesine avdet etmesinin ihtarına ve keyfiyetin Son Posta gazetesi ile ilânına gıyaben karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren bir ay içinde kocası hanesine avdet etmediği takdirde davacının boşanma davasında muhtar bulunmak üzere hükmün kesbi kat'iyet edeceği ilân olunur.**Son Posta İLÂN FIATLARI**

- 1 - Gazetenin esas yazısile bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 - Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 - 400 kuruş
»	: 2 - 250 »
»	: 3 - 200 »
»	: 4 - 100 »
Diğer yerler :	- 60 »
Son sahife :	- 30 »

- 3 - Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 - İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Siz de**İş****Bankasından**

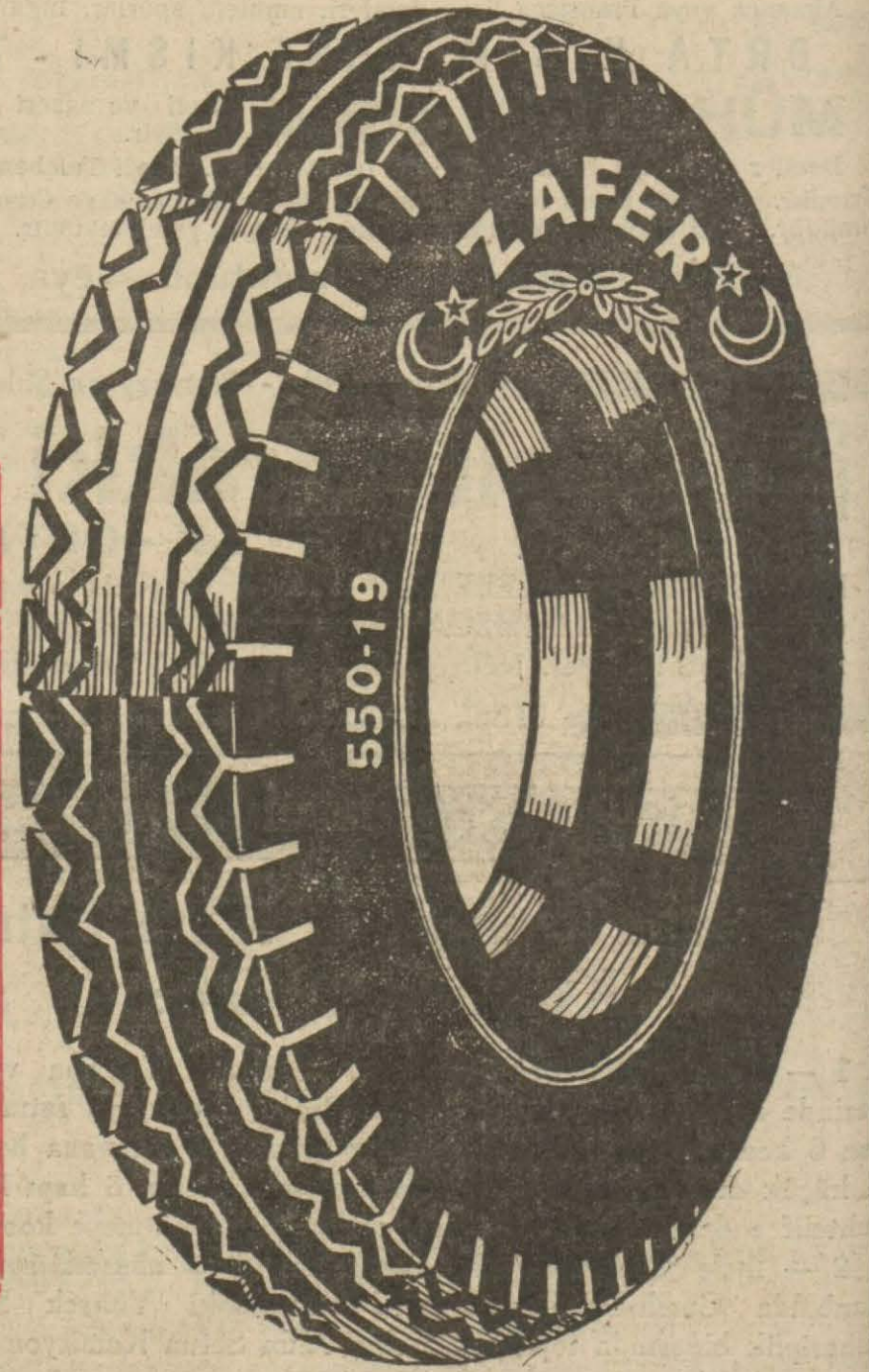
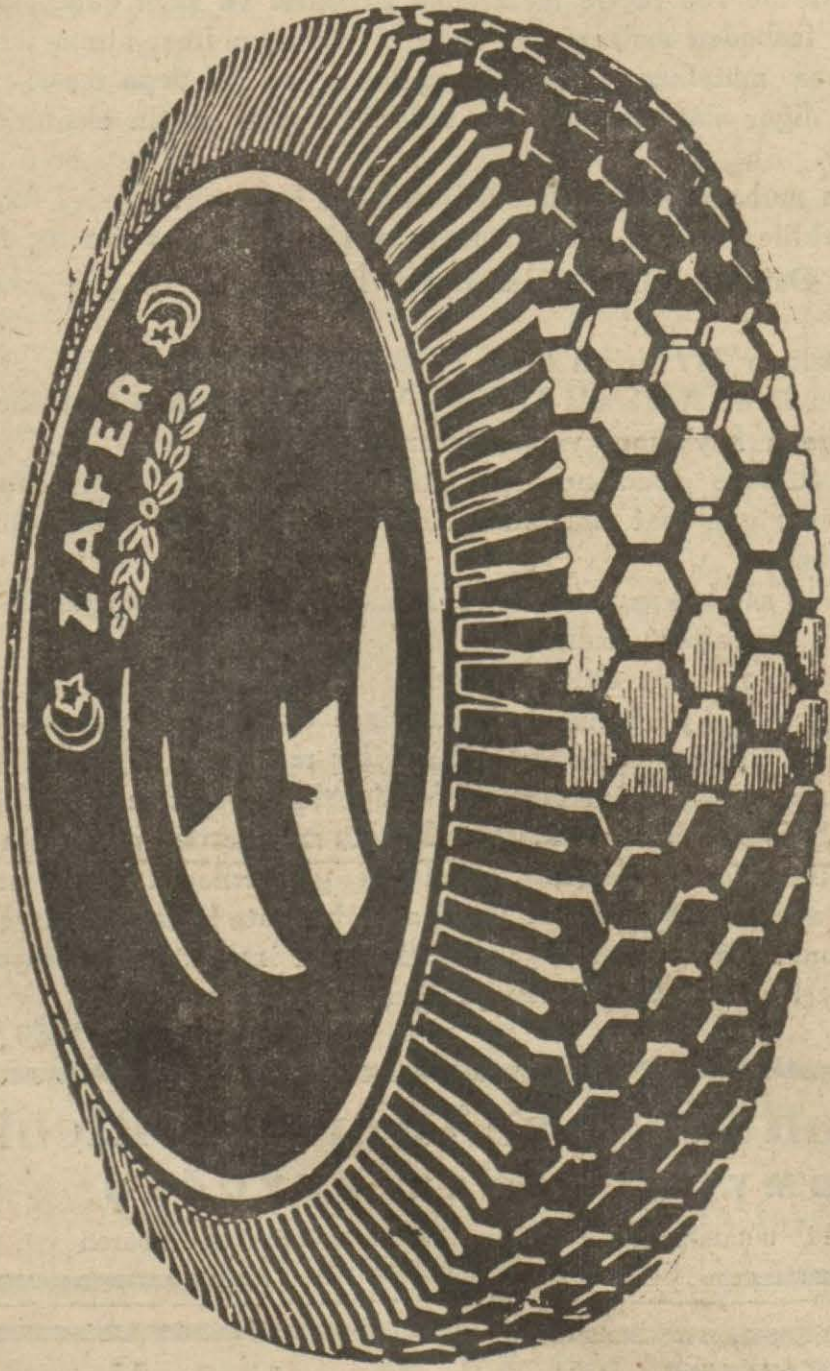
Bir kumbara alınız.

Gelecek sene bu tarihte birikmiş bir çok paranız olur.

KUMBARA DESTEKTİR

Yollarımızın hususiyetine göre yapılmış
YEGÂNE SAĞLAM LÂSTİKLER

YERLİ MAL
ZAFER

TÜRKİYE
Turing ve Otomobil
Klubü tarafından

1935

senesinde tertip edilen
İstanbul Yarışlarında
bütün rekorları kıran

ZAFER

Otomobil Lâstikleridir

SATIŞ YERLERİ:

ANKARA : Çankırı yolu No. 15
İSTANBUL : Aşir efendi sokak No. 34/1
İZMİR : Yeni manifaturacılar 3 No. lu sokak No. 12
ve **BAŞLICA BÜYÜK ŞEHİRLERDE**

İZMİR FUARINDA 86 ve 89 No. PAVİYONUMUZU ZİYARET EDİNİZ

Her pakette bir kupon, her 50, 100, 150, 200 kupona İhisar mamulâtından
LİKÖR, ŞARAP, KANYAK, LÜKS SİGARA, AV MALZEMESİ verilir.

İkramiyeli
Yenice

Ayrıca: Hediyelerle beraber alacağınız kur'a numaralarıyla yılbaşında çekilecek **BÜYÜK YENİCE PİYANGOSUNDA** Fordor Turing 1936 modeli zarif bir Ford otomobili veya bunun yerine bir Ford kamyonu veya Ford traktörü, 230 liralık BLAVPUNKT RADYOLARI, REVUE SAATLERİ, İÇKİ SERVİSLERİ, SOFRA TAKIMLARI v.s...

Yalnız 17½ kuruş

..... mukabilinde büyük bir tüb PERLODENT diş macunu alabilirsiniz.

PERLODENT fenni bir tarzda hazırlanmış, iyi, idareli ve çok hoş lezzete mülk olub, nefesi serinletir ve dişleri mükemmel surette temizler.

Ağız ve dişlerin PERLODENT'e olan ihtiyacı bu ıruvlara olan ihtiyacımız kadar mühimdir.

PERLODENT

İhisarlar Umum Müdürlüğünden:
4281 Sayılı Tütün Eksperiliği nizanması dairesinde ehliyetname almak isteyenlerin 11/Teşrinievvel/1936 tarihine kadar İhisarlar Umum Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. Bu müddetten sonra müracaatta bulunacakların ehliyetname alamıyacakları ilân olunur.
«1026»

11 Eylül Cuma akşamı
Taksimde **PANORAMA** Bahçesinde

Bayan **SUZAN**'ın

san'at yıldönümü kutlulanacaktır. Tel. 41065

İSTANBUL'UN SESİ
Büyük muharrirlerin yazılarıyla 15 Eylülde çıkıyor.
Okuyunuz.

Operatör - Urolog
Dr. Mehmet Ali
İdrar yolları
hastahkları mütehassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

BİR GENÇ ARANIYOR
Türkçe, ve Almancayı bilen
bir genç arıyor. 176 No lu
posta kutusuna "TRASPORT",
rumuzile müracaat.

Kayıp - Karamürsel askerlik şubesinden
aldığım askeri terhis vesikamı kaybettim ye-
nileyeceğim. Hereke mensucat fabrika-
sında makine kısmında Kara-
mürselli Hasan oğlu Faik 717

Son Posta Matbaası
Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ